

Activiteitenplan gewone dwergvleermuis

Beukenhof 5 te Waddinxveen

Rapportnummer: 20180474/rap01
Status rapport: versie 1
Datum rapport: 19 december 2018

Auteur: B. (Bastiaan) van de Wetering
Projectleider: P.I. (Pim) Godschalk
Kwaliteitscontrole: P.I. (Pim) Godschalk

Opdrachtgever: Gemeente Waddinxveen
T.a.v. de heer J. Goedegebure
Postbus 400
2740 AK Waddinxveen

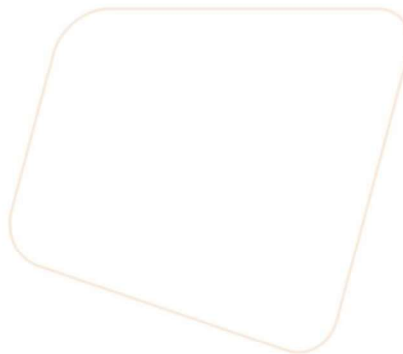
Dit rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

INHOUDSOPGAVE

1 ALGEMENE GEGEVENS	1
1.1 Huidige situatie plangebied	1
1.2 Voorgenomen ontwikkeling	3
2 AANWEZIGHEID SOORTEN, EFFECTEN EN MAATREGELLEN	4
2.1 Aanwezige soorten	4
2.2 Effecten	5
2.2.1 Algemene broedvogels	5
2.2.2 Vleermuizen	5
2.3 Maatregelen	6
2.3.1 Voorkomen doden/verwonden	6
2.3.2 Mitigatie verblijfplaats	7
2.4 Cumulatie	8
2.5 Gunstige staat van instandhouding	10
3 ALTERNATIEVEN EN BELANG	12
3.1 Alternatievenafweging	12
3.2 Wettelijk belang van de ingreep	13
4 DESKUNDIGE EN VERANTWOORDING GEGEVENS	14
4.1 Deskundige	14
4.2 Verantwoording gegevens	14

BIJLAGEN

Bijlage 1: quickscan en rapportage nader onderzoek

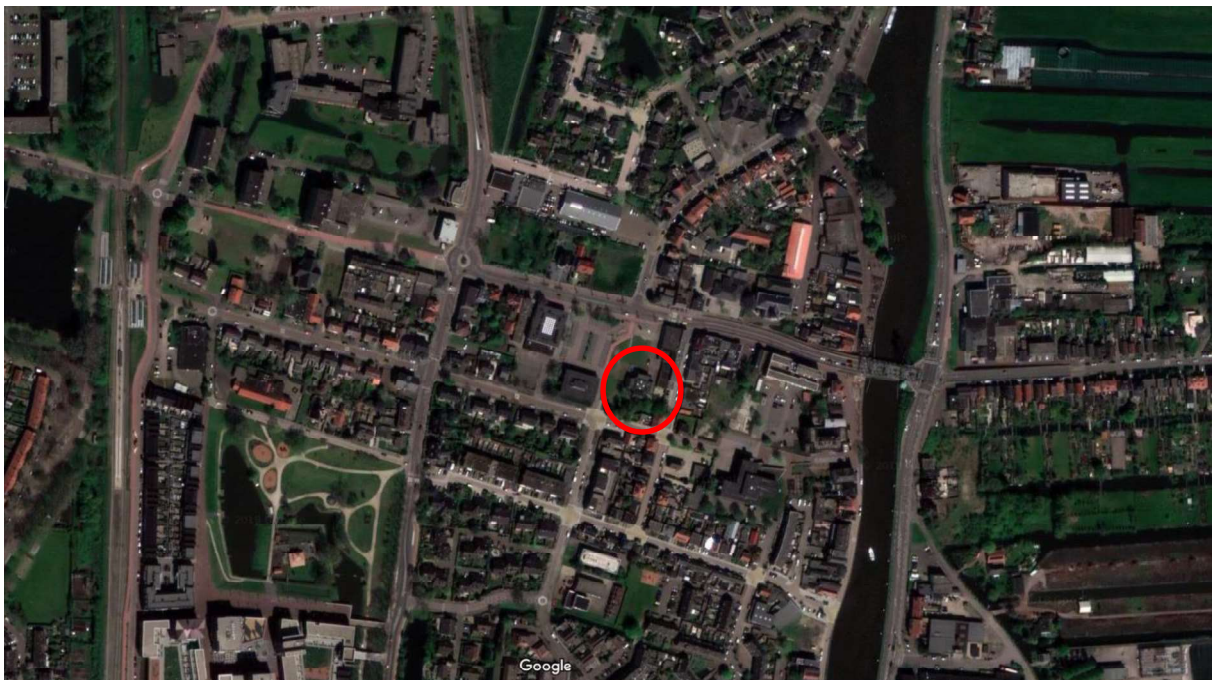
1 ALGEMENE GEGEVENS

1.1 Huidige situatie plangebied

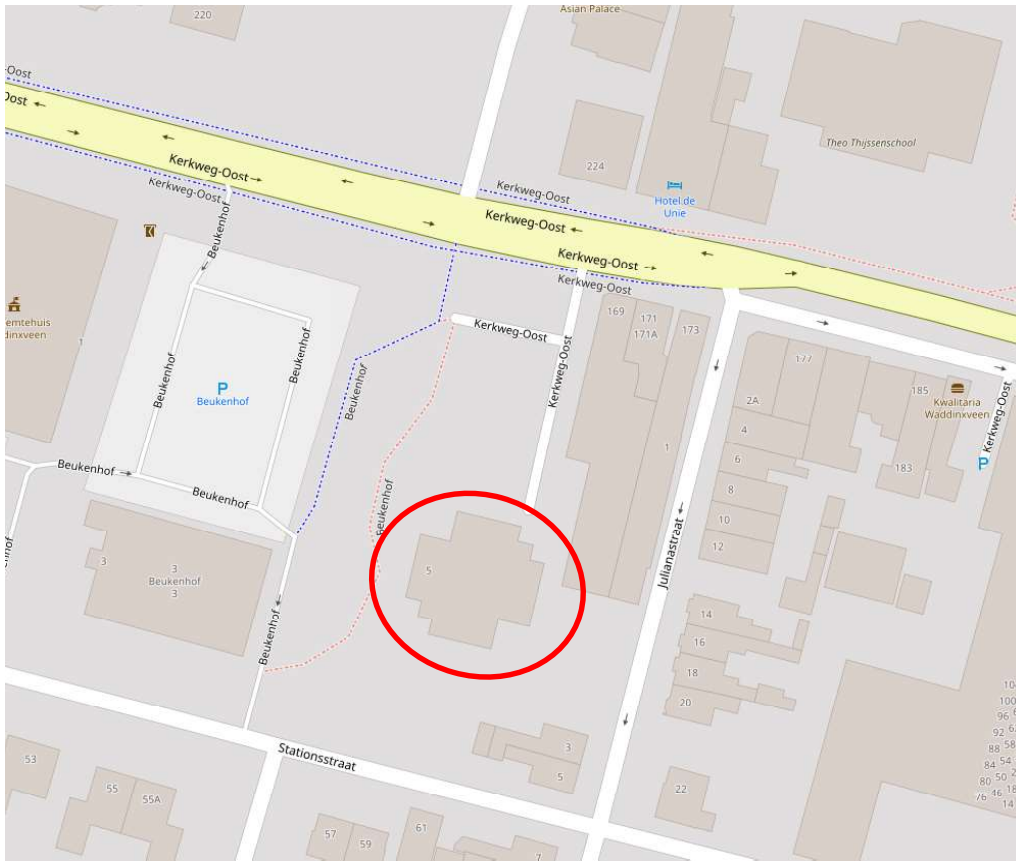
Het plangebied ligt midden in de bebouwde kom van Waddinxveen (zie figuur 1-1 en 1-2). Het betreft een gebouw met buitenruimte dat in gebruik is als kinderdagverblijf. Het gebouw is een vrijstaand tweelaags gebouw waarvan de begane grond is opgetrokken uit baksteen en de bovenverdieping bestaat uit schuine daken van bitumen dakpannen en wanden van kunststof latten. Aan de 2e verdieping hangen op verschillende punten aan de buitengevel in totaal 6 vleermuiskasten (zie figuur 1-3 en 1-4).*

Het buitenterrein is omheind en ingericht als speelterrein. Het is deels verhard, daarnaast is kleinschalig groen aanwezig op het terrein, waaronder een aantal lage heggen en een acaciaboom. Aan de oostkant wordt het speelterrein begrensd door leilindes. Aan de zuidkant van het plangebied ligt een groenstrook van ongeveer 60 meter lang en 10 meter breed, die bestaat uit ruigte, bomen en struweel (o.a. berk, kornoelje, vlier, klimop en brandnetel). Aan de west- en noordzijde van het kinderdagverblijf ligt gazon, met een verhard wandelpad erdoorheen. De noordwestzijde is grotendeels verhard en bestaat uit parkeerterrein en overige bebouwing. Voor een impressie, zie figuur 1-4.

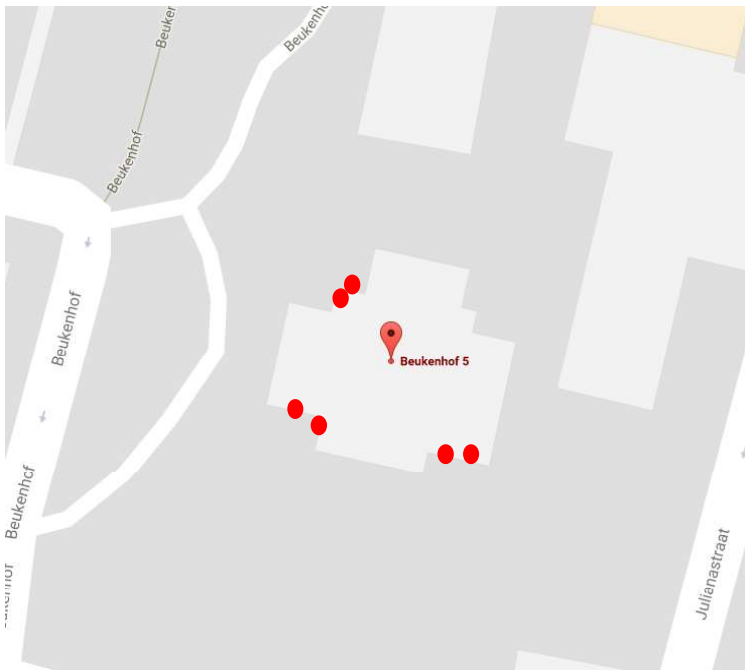
** 4 van deze kasten heeft ATKB in 2017 opgehangen vooruitlopend op de resultaten van vleermuisonderzoek voor de naastgelegen locatie Beukenhof 3 voor het geval vleermuisverblijven aangetroffen zouden worden die zouden verdwijnen. Door het vroeg plaatsen van de kasten kan worden voorkomen dat de planning van een slooproject vertraagd wordt door de vereiste gewenningsperiode aan nieuwe verblijven (zie kennisdocument gewone dwergvleermuis, Bij12). Uiteindelijk bleken de maatregelen niet nodig te zijn omdat er geen verblijfplaatsen waren op nr. 3..*

Figuur 1-1. Globale ligging plangebied in Waddinxveen (rode cirkel). Bron ondergrond: Google Maps.

Figuur 1-2. Globale begrenzing plangebied (rode cirkel). Bron ondergrond: OpenStreetMap.

Figuur 1-3. Locaties aanwezige vlermuiskasten Bron ondergrond: Google Maps.

Figuur 1-4. Huidige situatie plangebied.

1.2 Voorgenomen ontwikkeling

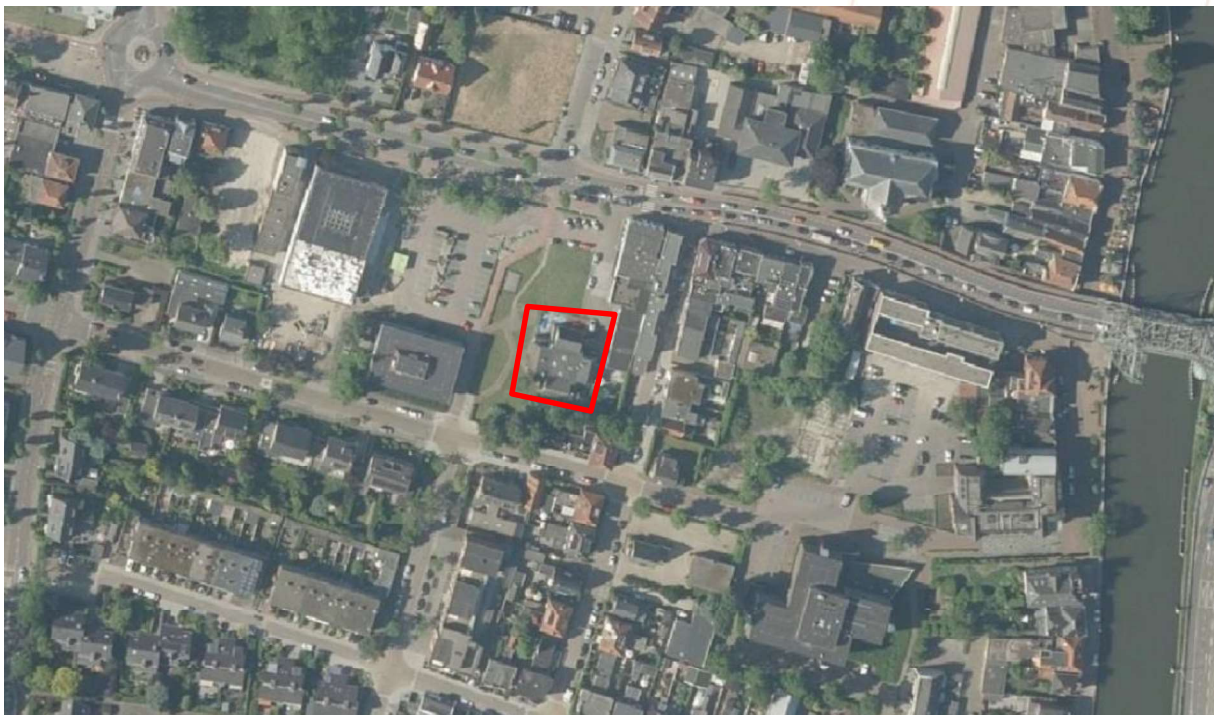
De huidige bebouwing wordt gesloopt en aanwezige begroeiing (bomen en struiken) op het terrein van het kinderdagverblijf wordt verwijderd. De sloop vindt plaats in de winter van 2020-2021. Of de groenstrook aan de zuidkant van het plangebied gehandhaafd blijft is onbekend.

2 AANWEZIGHEID SOORTEN, EFFECTEN EN MAATREGELEN

2.1 Aanwezige soorten

De aanwezige soorten flora en fauna en de resultaten van het uitgevoerde nader onderzoek zijn beschreven in het quickscan rapport welke is opgesteld in het najaar van 2018 (zie bijlage 1, kenmerk: 20180474/rap01 versie 1, d.d. 5 oktober 2018). Tijdens de quickscan is vastgesteld dat het struweel geschikt is voor algemene broedvogels zonder jaarrond beschermde status en dat de gebouwen binnen het plangebied geschikt zijn voor vleermuizen.

Uit het, in de zomer van 2017 en 2018, uitgevoerde nader onderzoek is gebleken dat de vleermuizen geen essentiële vliegroute en/of foerageergebied binnen het plangebied hebben. Tijdens het nader onderzoek naar vleermuizen zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen gedaan van een langsvliegende laatvlieger en een paarroepende ruige dwergvleermuis en paarroepende en foeragerende gewone dwergvleermuizen. De gewone dwergvleermuis gebruikt het plangebied als zomerverblijfplaats, paarverblijfplaats en foerageergebied. Gezien de aanwezigheid van de vele groenstructuren en tuinen in de omgeving van het plangebied (zie figuur 2-1), fungeert het plangebied als niet-essentieel foerageergebied voor deze soort. Voor meer details van het nader onderzoek van voornoemde soorten wordt verwezen naar bijlage 1.

Figuur 2-1: Het gebouw is rood omlijnd. De omgeving biedt voldoende groenstructuren als alternatief foerageergebied in de vorm van tuinen en gemeentegroen. (bron ondergrond: pdokviewer.pdok.nl).

In figuur 2-2 is de locatie weergegeven waar in 2017, tijdens onderzoek van het naastgelegen pand, een invliegende gewone dwergvleermuis is waargenomen. In 2018 is in dezelfde periode geen waarneming gedaan van een invliegende vleermuis. Gebruik van de vleermuiskasten is niet vastgesteld.

Figuur 2-2: Invliegplaats gewone dwergvleermuis (18 juli 2017).

2.2 Effecten

2.2.1 Algemene broedvogels

Het plangebied is geschikt als broedplaats voor onder meer heggemus, roodborst, merel en tjiftjaf in de dichte struiken in de tuin. Zonder voldoende voorzorg kunnen nesten van bovengenoemde soorten worden verstoord en/of vernield. De verstoring die als gevolg van de werkzaamheden kan optreden, is niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Dit aangezien de te verwachten soorten algemeen in Nederland voorkomen en de verstoring slechts van tijdelijke aard is. Verstoring van nesten veroorzaakt derhalve geen overtreding van de Wnb (Wet natuurbescherming). Door vernieling van nesten wordt de Wnb echter wel overtreden. Blijvende effecten zijn er niet omdat er voldoende alternatieve broedplekken zijn. Bovendien zijn de nesten van de algemene broedvogels alleen tijdens het broedseizoen (15 maart – 15 juli) beschermd.

2.2.2 Vleermuizen

Niet-essentieel foerageergebied

Tijdens de werkzaamheden kunnen foeragerende vleermuizen in de periode maart-november tijdelijk verstoord worden door het gebruik van licht tijdens de werkzaamheden (overtreding artikel 3.5 lid 2 Wnb).

Verblijfplaats

Tijdens het slopen van het gebouw treden mogelijk de volgende negatieve effecten op:

- Het doden van dieren (overtreding artikel 3.5 lid 1 Wnb);

- Vleermuizen worden opzettelijk verstoord, ze worden gedwongen een ander verblijf te vinden (overtreding artikel 3.5 lid 2 Wnb);
- De verblijfplaats als onderdeel van het leefgebied wordt verwijderd (overtreding artikel 3.5 lid 4 Wnb).

Middels het nemen van maatregelen kan doden worden voorkomen. Verstoring en vernietiging van het verblijf kan echter niet worden voorkomen. Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren dient er een ontheffing voor de werkzaamheden m.b.t. deze soort aangevraagd te worden.

Om bovenstaande negatieve effecten te voorkomen / te verzachten worden de maatregelen welke nodig zijn in paragraaf 2.3 beschreven.

2.3 Maatregelen

In de onderstaande paragraaf wordt uitgewerkt hoe de werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden ter voorkoming van negatieve effecten op de aanwezige beschermde flora en fauna en hoe in nieuwe verblijven voor de gewone dwergvleermuis wordt voorzien.

2.3.1 Voorkomen doden/verwonden

Broedvogels

Het verwijderen van de groenstructuren vindt buiten het broedseizoen (15 maart – 15 juli) plaats.

Niet-essentieel foerageergebied vleermuizen

De werkzaamheden dienen in de periode van maart – oktober na zonsopgang en voor zonsondergang plaats te vinden, om verstoring van foeragerende vleermuizen te voorkomen. Eventueel noodzakelijke bouwplaatsverlichting (uit het oogpunt van veiligheid) dient niet op groenstructuren te zijn gericht.

Zomer- en/of paarverblijfplaats

Werken buiten kwetsbare periode

- De gewone dwergvleermuis maakt mogelijk jaarrond gebruik van de verblijfplaats (het gat onder de dakrand) als zomerverblijfplaats (apr-okt) en mogelijk als paarverblijfplaats (15 aug – 15 okt). In de winter zijn de vleermuizen niet/nauwelijks actief en kan er geen sloop plaatsvinden (nov-mrt) hierom kan gezegd worden dat deze soort het gehele jaar 'kwetsbaar' is. De beste periode om het gebouw ongeschikt te maken is daarom de zomerperiode (mei-15 augustus) of de periode tussen de paartijd en overwintering (1/15 okt – 1 november, afhankelijk van het weer kan deze periode langer doorlopen).

Wijze van ongeschikt maken

- Een kosteneffectieve manier van ongeschikt maken is een controle door een ter zake kundige te laten uitvoeren: middels een ochtendbezoek wordt gecontroleerd of er vleermuizen invliegen. Is dit niet het geval, dan worden diezelfde dag de daklijsten en overhangende dakpannen verwijderd, zodat de verblijfplaats ongeschikt wordt. De spouwmuur op de begane grond worden ongeschikt gemaakt door op de hoeken de muur weg te breken zodat er veel tocht ontstaat. Indien mogelijk wordt de buitenste schil van bakstenen op deze zelfde dag echter geheel verwijderd (gezien de beperkte omvang van het gebouw moet dat mogelijk zijn). Door deze maatregelen te nemen kan het gebouw in 1 dag ongeschikt worden gemaakt voor vleermuizen, zodat daarna verder gewerkt kan worden zonder begeleiding van een ecooloog ter plaatse.
- Als er wel een actief verblijf wordt aangetroffen, kan rondom dat verblijf niet gewerkt worden maar kunnen andere delen van het gebouw wel ongeschikt worden gemaakt op bovenstaande wijze. De cyclus wordt daarna herhaald en evt. worden aanvullende maatregelen genomen (exclusion flaps) zodat de vleermuis wel uit het gebouw kan maar er niet meer in.
- De kasten die nu aan het gebouw hangen (en niet gebruikt worden) kunnen worden verwijderd nadat gecontroleerd is dat er geen dieren in aanwezig zijn.

Ecologisch werkprotocol

- Wanneer de ontheffing is verleend en de exacte planning van de werkzaamheden bekend is, dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld waarin de werkzaamheden in tijd en ruimte in detail worden beschreven, evenals de verantwoordelijkheden van initiatiefnemer, aannemer en ecooloog.

Onvoorziene omstandigheden

- Bij onvoorziene omstandigheden dan wel het onverwacht aantreffen van gewone dwergvleermuizen in het pand wordt het werk direct stilgelegd en wordt een ter zake kundige ecooloog geraadpleegd over de te nemen vervolgstappen.

2.3.2 Mitigatie verblijfplaats

Tijdelijke verblijven

Gedurende de sloop en nieuwbouw is de huidige verblijfplaats niet beschikbaar. Het is noodzakelijk dat er voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn in de directe omgeving (binnen 200 m van de huidige verblijfplaats) zodat het leefgebied van de gewone dwergvleermuis niet wordt aangetast. Er is gekeken naar de optie om vleermuiskasten op te hangen. In de omgeving hangen echter al op diverse panden enkele vleermuiskasten. Er zijn verder geen geschikte gebouwen in eigendom van de initiatiefnemer in de directe omgeving. Het ophangen van kasten aan panden van derden is vaak lastig te regelen en biedt daarom onvoldoende zekerheid.

Er is daarom gekeken naar bestaande alternatieven in de omgeving. Dit is ook logisch omdat de vleermuis in 2017 maar 1 keer is waargenomen in het te slopen gebouw, en in 2018 er maar 1 keer een indicatie van een verblijf is gekregen. Het verblijf wordt dus niet intensief gebruikt en de betreffende vleermuis heeft kennelijk ook andere verblijven in de omgeving die worden gebruikt.

De gebouwen aan de zuid- en oostzijde van het plangebied (zie figuur 2-3 en 2-5) liggen binnen het huidige leefgebied van de gewone dwergvleermuis en kunnen dienen als locatie voor de alternatieve verblijfplaats. De vervangende verblijfplaatsen liggen binnen een straal van 100 à 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats en liggen binnen het leefgebied van de gewone dwergvleermuis. Uit het veldonderzoek is gebleken dat deze bebouwing in de huidige situatie geschikt is, om te dienen als tijdelijke verblijfplaats. Tijdens het veldonderzoek is vastgesteld dat de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis gebruik maken van de omliggende bebouwing. Zodoende biedt de omgeving meer dan voldoende alternatieve verblijfplaatsen voor 1 gewone dwergvleermuis. Hierom zou het ophangen van vleermuiskasten meer een uiterlijke maatregel zijn dan een ecologisch zinvolle maatregel (bovendien is ook vastgesteld dat de huidige vleermuiskasten aan het gebouw niet gebruikt worden).

Permanent in nieuwbouw

In de nieuwbouw dienen nieuwe verblijfplaatsen aangebracht te worden. Bij voorkeur gebeurt dit door de luchtsponw overal toegankelijk te maken middels open stootvoegen van 1,5 cm breed. Hierdoor ontstaan er minimaal zoveel verblijven en verschillende microklimaten als in de huidige situatie. In de luchtsponw mag isolatie worden aangebracht, echter dient er minimaal 2 cm vrije ruimte te blijven tussen de isolatie en de buitenmuur. De toegepaste isolatie moet hard zijn (geen steenwol of vergelijkbaar) en bij voorkeur zijn voorzien van een ruwe laag aan de zijde van de luchtsponw.

Wanneer er geen mogelijkheden zijn om een compenserende verblijfplaats te creëren door middel van een geschikte sponwmuur dienen uitwendige en/of inmetstel vleermuisvoorzieningen aangebracht te worden. Deze maatregel bestaat uit het aanbrengen van houtbetonnen vleermuiskasten en/of betonnen inmetselstenen (zie figuur 2-4). De betonnen inmetselstenen bevatten per kast 1 toegangssteen in het metselwerk en een betonnen verblijfkast achter het metselwerk. Om een voldoende compenserende en ecologisch zinvolle maatregel aan te bieden wordt geadviseerd om in de toekomstige situatie 8 aantal houtbetonnen vleermuiskasten op te hangen of 8 aantal inmetselkasten.

Zodoende blijft de functionaliteit van de locatie als verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis voortbestaan. De gemeente dient de inbouw van de voorzieningen als randvoorwaarde op te nemen richting de aannemer, zodat de uitvoering er van gegarandeerd en geborgd is.

2.4 Cumulatie

Naburige projecten zijn ons niet bekend. Het naastgelegen pand is reeds gesloopt maar hier waren geen vleermuizen aanwezig. Omdat het tevens om slechts 1 verblijf gaat wat niet het hele jaar door actief gebruikt wordt, is cumulatie echter sowieso niet van toepassing. Er zijn ook dusdanig veel alternatieven in de omgeving dat de effecten erg beperkt zijn, de staat van instandhouding komt door deze ingreep niet in gevaar.

Figuur 2-3: Kaart toont het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van de potentiële locaties voor mitigatie (groen omlijnd) aan de overzijde van het plangebied (bron ondergrond: pdokviewer.pdok.nl)

Figuur 2-4. De foto toont twee voorbeelden van (semi)-uitwendige voorzieningen, welke als compensatie kunnen dienen in de toekomstige situatie. (bron: <http://www.vivarapro.nl/vleermuizen>).

Vleermuisgeschikte bebouwing aan de Stationsstraat met open stootvoegen en geschikte dakpanrand.

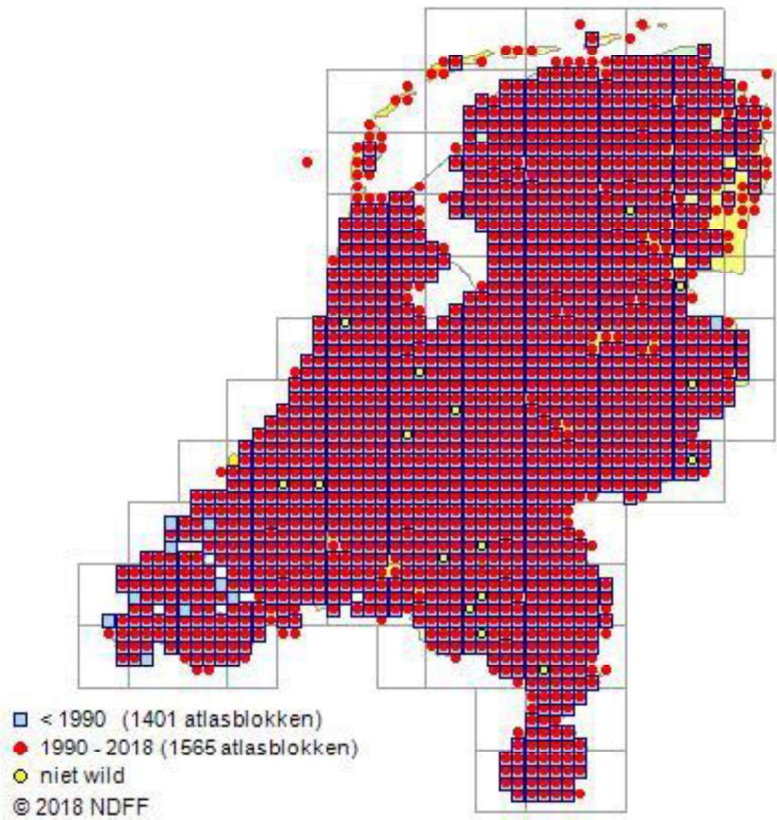

Vleermuisgeschikte bebouwing met gaten onder de daklijst aan de Julianastraat ten oosten van plangebied. **Figuur 2-5. Foto's tonen geschiktheid voor vleermuizen in de omgeving van het plangebied (bron: [google.nl/streetview](https://www.google.nl/streetview)).**

2.5 Gunstige staat van instandhouding

De gunstige staat van instandhouding komt niet in het geding. De gewone dwergvleermuis is een soort met een brede landelijke verspreiding (figuur 2-6) en naar schatting komen er meer dan 300.000 dieren voor in Nederland. Uit de NDFF en op basis van de veldwaarnemingen is bekend dat er in de omgeving meerdere gewone dwergvleermuizen (en dus veel geschikte bebouwing) in de omgeving aanwezig zijn.

De werkzaamheden hebben enkel een tijdelijk effect op 1 verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Deze verblijfplaats kan jaarrond gebruikt worden, maar uit het onderzoek blijkt dat het individu er hooguit af en toe gebruik van maakt. De verblijfplaats wordt tijdens de werkzaamheden tijdelijk gemitigeerd en permanent in de toekomstige situatie aangebracht. Hierom is er geen sprake is van negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis.

Figuur 2-6. Verspreiding gewone dwergvleermuis in Nederland (bron: verspreidingsatlas.nl).

3 ALTERNATIEVEN EN BELANG

3.1 Alternatievenafweging

Locatie

De huidige bebouwing voldoet niet aan de gestelde condities om een aangenaam en leefbaar binnenklimaat te garanderen voor de toekomst. Bovendien past het gebouw niet binnen de huidige visie van de gemeente. De ruimtelijke inrichting is in de huidige situatie zodanig dat veel ongebruikte ruimte aanwezig is de kern van het dorp. Zodoende is de openbare ruimte onaantrekkelijk en onlogisch ingedeeld. Hierom zal het gebouw over 2 jaar gesloopt worden en plaats maken voor woningbouw (incl. openbare voorzieningen). Het plangebied valt onder ontwikkellocatie nummer 6 (zie figuur 3-1), deze bestaat uit een aantal percelen. De Beukenhof komt beschikbaar als het nieuwe gemeentehuis aan de Kerkweg-Oost gereed is. Het perceel van het voormalige ING-kantoor aan de Kerkweg-Oost is leeg en beschikbaar voor herontwikkeling. De huidige parkeerterreinen zijn deels nodig voor het nieuwe gemeentehuis en zijn deels beschikbaar voor herontwikkeling (bron: Ontwikkelvisie Station tot Brug-gebied, gemeente Waddinxveen). In de ontwikkelvisie is maximaal rekening gehouden met het nuttig en ruimtelijk inrichten van het centrum, hierom is geen alternatief mogelijk, omdat andere functies niet overgeplaatst kunnen worden.

Figuur 3-1. De oranje vlakken geven de ontwikkellocaties binnen de ontwikkelvisie SB-gebied weer. Het plangebied is onderdeel van perceel 6 dit betreft: Beukenhof, voormalig ING-kantoor en parkeerplaatsen. (bron: Ontwikkelvisie Station tot Brug-gebied, gemeente Waddinxveen)

Inrichting

In de toekomstige situatie is het huidige gebouw gesloopt en wordt een nieuw gebouw gebouwd. Doordat de negatieve effecten reeds optreden bij het slopen van het gebouw is er geen sprake van een alternatieve inrichting met minder negatieve effecten dan het huidige plan. Inpassing van het verouderde gebouw in de nieuwe plannen is niet realiseerbaar omdat daarmee niet de gewenste logische en ruimte efficiënte indeling kan worden gecreëerd. Efficiënt ruimtegebruik en het creëren van voldoende woningen kunnen zo samengaan waarbij de kwetsbare groene ruimtes rondom de woonkernen zoveel mogelijk worden ontzien.

Werkwijze en planning

De sloopwerkzaamheden worden buiten de meest kwetsbare periode uitgevoerd en op dusdanige wijze dat het doden van dieren wordt voorkomen. Doordat zo rekening wordt gehouden met de meest kwetsbare periode is dat reeds het beste alternatief.

3.2 Wettelijk belang van de ingreep

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van de volgende belangen:

- Volksgezondheid en openbare veiligheid;
- Dwingende reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Het verbeteren van het binnenmilieu van woningen, scholen en kindercentra is één van de speerpunten uit de Nationale aanpak Milieu en Gezondheid van de overheid. Door de sloop van het kinderdagverblijf (en nieuwbouw op een andere locatie) wordt een beter binnenklimaat gecreëerd voor het kinderdagverblijf dat voldoet aan de huidige eisen. In het huidige pand is dat niet op een kostenefficiënte wijze te realiseren.

De ruimtelijke inrichting is in de huidige situatie zodanig dat veel ongebruikte ruimte aanwezig is de kern van het dorp. Zodoende is de openbare ruimte onaantrekkelijk en onlogisch ingedeeld. Hierom zal het gebouw over 2 jaar gesloopt worden en plaats maken voor woningbouw (incl. openbare voorzieningen). Er is dus sprake van inbreiding. Dit is nodig omdat er landelijk gezien, en zeker in de (omgeving van) de Randstad een groot woningtekort is. Door inbreiding wordt de druk op het landelijk gebied en kostbare groene open ruimtes rondom de woonkernen verminderd. Er is daarom sprake van een dwingende reden van groot openbaar belang met voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

4 DESKUNDIGE EN VERANTWOORDING GEGEVENS

4.1 Deskundige

Milieuadviesbureau ATKB B.V. is betrokken als ecologisch adviseur van dit project en de veldbezoeken zijn uitgevoerd door eigen medewerkers. ATKB heeft ruime ervaring op het gebied van vleermuizen en is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus. De heer B. (Bastiaan) van de Wetering is als projectmedewerker betrokken bij dit project. Hij is sinds 2010 actief in het monitoren van inheemse flora en fauna en is aangesloten bij de organisaties Sovon, Ravon, Staatsbosbeheer en actief lid van de Natuur- en Vogelwacht 'de Alblasserwaard'. Momenteel volgt hij de Hbo-opleiding Bos- en Natuurbeheer aan het Van Hall Larenstein te Velp. De heer P.I. (Pim) Godschalk is als projectleider betrokken bij het project. Hij heeft een opleiding Biologie, specialisatie Ecologie afgerond aan de Wageningen Universiteit en is actief bij de KNNV. Sinds 2011 is hij betrokken bij vleermuisonderzoek en advisering en in de loop van de jaren heeft hij diverse ontheffingen voor onder andere gewone dwergvleermuis. aangevraagd en verkregen. Daarmee wordt ruimschoots voldaan aan de kwalificaties die gesteld worden aan een 'erkend ecooloog'.

4.2 Verantwoording gegevens

De quickscan en het nadere onderzoek zijn uitgevoerd door ATKB B.V., zie par. 4.1 voor een verantwoording van de deskundigheid van dit bureau

BIJLAGE 1

**Quickscan Wet natuurbescherming
en vleermuisinventarisatie**

Beukenhof 5 te Waddinxveen

Rapportnummer: 20180474/rap01
Status rapport: versie 1
Datum rapport: 5 oktober 2018

Auteur: Lieselotte Veen
Projectleider: Pim Godschalk
Kwaliteitscontrole: Pim Godschalk

Opdrachtgever: Gemeente Waddinxveen
T.a.v. de heer W. Ploeg
Postbus 400
2740 AK Waddinxveen

Dit rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Wet natuurbescherming	1
1.2.1 Soortenbescherming	1
1.2.2 Gebiedenbescherming	2
1.3 Doel	2
1.4 Kwaliteitsborging	2
1.5 Leeswijzer	3
2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE	4
2.1 Beschrijving huidige situatie	4
2.2 Werkzaamheden	6
3 METHODE	7
3.1 Opzet onderzoek	7
3.2 Literatuuronderzoek	7
3.3 Veldonderzoek quickscan	7
3.4 Veldonderzoek vleermuizen	9
4 RESULTATEN LITERATUUR- EN VELDONDERZOEK QUICKSCAN	11
4.1 Flora	11
4.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 t/m 4)	11
4.3 Broedvogels met niet jaarrond beschermde nesten, inventarisatie gewenst (cat. 5)	11
4.4 Algemene broedvogels	12
4.5 Vleermuizen	12
4.6 Grondgebonden zoogdieren	12
4.7 Amfibieën	12
4.8 Reptielen	12
4.9 Vissen	12
4.10 Vlinders, libellen en overige ongewervelden	13
4.11 Samenvatting resultaten	13
5 RESULTATEN VLEERMUISONDERZOEK	14
5.1 Eerder onderzoek	14
5.2 Veldonderzoek 2018	14
5.3 Verblijfplaatsen	15
5.4 Vliegroutes	16
5.5 Foerageergebieden	16
6 EFFECTENANALYSE EN MAATREGELEN	17
6.1 Inleiding	17
6.2 Algemene broedvogels (inclusief categorie 5-soorten)	17
6.2.1 Effecten	17
6.2.2 Maatregelen	17
6.3 Vleermuizen	17
6.3.1 Effecten	17
6.3.2 Maatregelen	17
6.4 Aanvullende maatregelen (t.a.v. zorgplicht en pioniersoorten)	18
7 GEBIEDENBESCHERMING	19
7.1 Natura 2000	19
7.2 Provinciale ruimtelijke bescherming van natuur	19
8 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
8.1 Soortenbescherming	21

REFERENTIES

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De gemeente Waddinxveen heeft het voornemen om het kinderdagverblijf aan de Beukenhof 5 te Waddinxveen te slopen en het gebied te herontwikkelen. Om te bepalen of de voorgenomen plannen (mogelijk) leiden tot een overtreding van de vigerende natuurwetgeving, heeft ATKB een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd. Omdat reeds bekend was dat het gebouw geschikt is als vleermuisverblijfplaats is direct vleermuisonderzoek uitgevoerd: tijdens vleermuisonderzoek in 2017 in de omgeving is een gewone dwergvleermuis waargenomen die invloog in het gebouw aan de Beukenhof 5. Aan het kinderdagverblijf hangen tevens meerdere vleermuiskasten.

1.2 Wet natuurbescherming

1.2.1 Soortenbescherming

Algemeen

Via de Wet natuurbescherming (Wnb) is de bescherming van diverse inheemse planten en dieren in Nederland vastgelegd. Naast de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (artikel 1.11 van de Wnb), geldt voor een aantal soorten een aanvullend beschermingsregime. Deze aanvullend beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen, namelijk:

- vogels (artikel 3.1, alle soorten uit de Europese Vogelrichtlijn);
- overige strikt beschermde soorten, waaronder soorten uit de Europese Habitatrichtlijn (artikel 3.5, dit betreffen o.a. vleermuizen);
- nationaal beschermde soorten, waaronder soorten uit de Rode Lijst (artikel 3.10).

Het is volgens de Wnb niet toegestaan om (het leefgebied van) beschermde soorten aan te tasten. Dit is vastgelegd middels verbodsbepalingen: activiteiten die schadelijk zijn voor beschermde dier- en plantsoorten zijn verboden¹.

Vrijstelling binnen provincie Zuid-Holland

Provincies hebben de bevoegdheid om middels een provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten in het kader van bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling. In het geval van de provincie Zuid-Holland worden de volgende nationaal beschermde soorten vrijgesteld: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, bastaardkikker, aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel, woelrat. (bron: Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland, d.d. 9 november 2016).

Voorzorgsmaatregelen

Een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb is soms te voorkomen door (voorafgaand aan de werkzaamheden) voorzorgsmaatregelen te treffen. Deze voorzorgsmaatregelen zijn gericht op het behoud van de functionaliteit van de groeiplaats van flora en de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaats van fauna. Daarnaast voorkomen de voorzorgsmaatregelen de negatieve gevolgen van een activiteit op individuen (o.a. doding en verwonding).

Ontheffingsplicht

Een ontheffingsplicht (artikel 3.3, 3.8 en 3.10 uit de Wnb) is van toepassing als een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb niet kan worden voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen.

¹ In artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming wordt meerdere malen gesproken over het verbod tot **opzettelijke** handelingen (o.a. opzettelijke doding, verstoring en vernieling). Binnen de Wet natuurbescherming omvat de term 'opzettelijk' tevens voorwaardelijk opzet, waardoor (evenals onder de voormalige Flora- en faunawet) een groot aantal handelingen onder de verbodsbepalingen vallen. In verband met de leesbaarheid wordt de term 'opzettelijk' in voorliggende rapportage niet meer aangehaald. Uiteraard wordt dit (in de situaties waarvoor dit van toepassing is) wel bedoeld.

Het is mogelijk om met een goed onderbouwd projectplan een ontheffing aan te vragen bij het bevoegd gezag (in deze de Omgevingsdienst Haaglanden of ODH). Deze toetst de aanvraag vervolgens aan drie criteria:

- Dient het planvoornemen in één van de in de wet genoemde belangen (bijv. in het belang van de instandhouding van natuurlijke habitats)?
- Is er een 'andere bevredigende oplossing' mogelijk?
- Doet de ontheffing afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

1.2.2 Gebiedenbescherming

Via de Wnb is tevens de bescherming van gebieden vastgelegd. De gebiedenbescherming houdt samengevat in dat een ingreep in of nabij Natura 2000-gebieden geen significant negatieve effecten op kwalificerende habitats en/of soorten mag hebben. Indien significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, is een vergunningaanvraag noodzakelijk.

Naast de bescherming van gebieden via de Wet natuurbescherming kunnen gebieden via de ruimtelijke kaders beschermd worden, onder meer wanneer zij aangewezen zijn als onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen was dit de EHS).

Natuurwaarden mogen in deze gebieden per saldo niet afnemen. Als een voornemen kan leiden tot afname van natuurwaarden, dan kan dit voornemen alleen onder bepaalde voorwaarden doorgang vinden. Bovendien kan compensatie verplicht zijn.

1.3 Doel

De quickscan is een verkennende toets om na te gaan of door uitvoering van de voorgenomen plannen mogelijk overtreding van de Wnb optreedt. Het doel van de quickscan is geformuleerd in enkele onderzoeksvragen:

Onderzoeksvragen t.a.v. soortenbescherming:

- S1. Welke Wnb-beschermde soorten maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?
- S2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten?
- S3. Is aanvullend ecologisch onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk??
- S4. Welke voorzorgsmaatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen?
- S5. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Wnb aan te vragen?

Onderzoeksvragen t.a.v. gebiedenbescherming:

- G1. Ligt het plangebied in of nabij een Natura 2000-gebied of zijn er andere ruimtelijke kaders van toepassing?
- G2. Kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden bij voorbaat worden uitgesloten?
- G3. Is een toetsing aan de gebiedenbescherming (verstoringstoets, passende beoordeling en/of Nee, tenzij-toets) noodzakelijk?

1.4 Kwaliteitsborging

De quickscan en het vleermuisonderzoek is uitgevoerd door een ervaren ecooloog van ATKB. De ecooloog voldoet aan de definitie die Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) hanteert van een ter zake kundige voor het opstellen van toetsingen aan de Wnb. Daarnaast is ATKB aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB); een brancheorganisatie voor groene adviesbureaus.

² In sommige gevallen kan de aanwezigheid van beschermde soorten op basis van een quickscan niet worden uitgesloten. Dit aangezien sommige beschermde soorten met een eenmalig veldbezoek lastig zijn waar te nemen of enkel in een bepaalde periode van het jaar waarneembaar zijn. Als met de quickscan de aanwezigheid van deze soorten niet valt uit te sluiten, kan een aanvullend ecologisch onderzoek noodzakelijk zijn.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van het plangebied weergegeven en de uit te voeren werkzaamheden zijn hier benoemd. In hoofdstuk 3 wordt de methode beschreven, waarop de quickscan en het vleermuisonderzoek zijn uitgevoerd. Hoofdstuk 4 gaat in op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten, hoofdstuk 5 behandelt het vleermuisonderzoek. In hoofdstuk 6 worden globaal de effecten bepaald van het plan op de soorten die (mogelijk) gebruik maken van het plangebied. Hier worden ook beknopt maatregelen voorgesteld om zorgvuldig te handelen ten aanzien van beschermde soorten. In hoofdstuk 7 wordt kort beargumenteerd of een toetsing aan de gebiedenbescherming noodzakelijk is. In hoofdstuk 8 worden (middels beantwoording van de onderzoeksvragen uit paragraaf 1.3) de conclusies en aanbevelingen uit voorliggend rapport op een rij gezet.

2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 Beschrijving huidige situatie

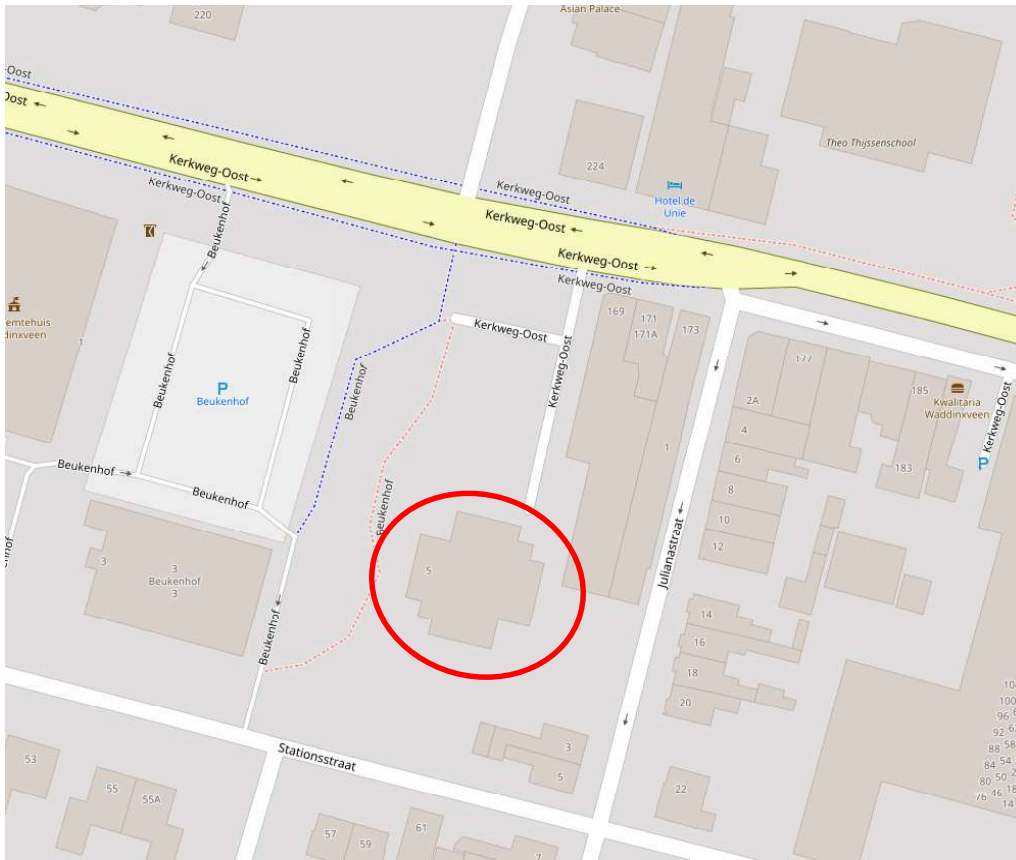
Het plangebied ligt midden in de bebouwde kom van Waddinxveen (zie figuur 2-1 en 2-2). Het betreft een gebouw met buitenruimte dat in gebruik is als kinderdagverblijf. Het gebouw is een vrijstaand tweelaags gebouw waarvan de begane grond is opgetrokken uit baksteen en de bovenverdieping bestaat uit schuine daken van bitumen dakpannen en wanden van kunststof latten. Aan de 2^e verdieping hangen op verschillende punten aan de buitengevel in totaal 6 vleermuiskasten (zie figuur 2-3).*

Het buitenterrein is omheind en ingericht als speelterrein. Het is deels verhard, daarnaast is kleinschalig groen aanwezig op het terrein, waaronder een aantal lage heggen en een acaciaboom. Aan de oostkant wordt het speelterrein begrensd door leilindes. Aan de zuidkant van het plangebied ligt een groenstrook van ongeveer 60 meter lang en 10 meter breed, die bestaat uit ruigte, bomen en struweel (o.a. berk, kornoelje, vlier, klimop en brandnetel). Aan de west- en noordzijde van het kinderdagverblijf ligt gazon, met een verhard wandelpad erdoorheen. De noordwestzijde is grotendeels verhard en bestaat uit parkeerterrein en overige bebouwing. Voor een impressie, zie figuur 2-4.

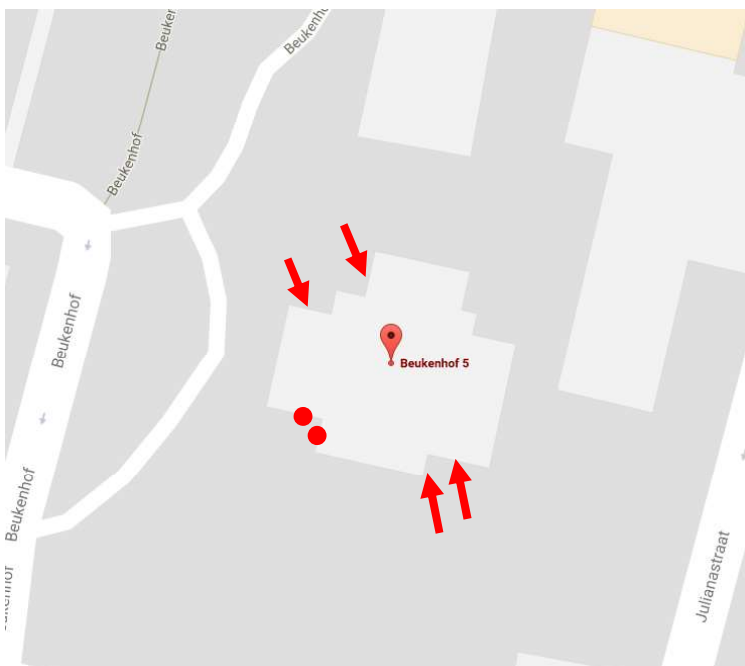
** 4 van deze kasten heeft ATKB vooruitlopend op de resultaten van vleermuisonderzoek in de omgeving in 2017 opgehangen, voor het geval vleermuisverblijven aangetroffen zouden worden die zouden moeten verdwijnen. Door het vroeg plaatsen van de kasten kan worden voorkomen dat de planning van een slooproject vertraagd wordt door de vereiste gewenningsperiode aan nieuwe verblijven (zie kennisdocument gewone dwergvleermuis, Bij12). Uiteindelijk bleken de maatregelen niet nodig te zijn.*

Figuur 2-1. Globale ligging plangebied in Waddinxveen (rode cirkel). Bron onderlaag: Google Maps.

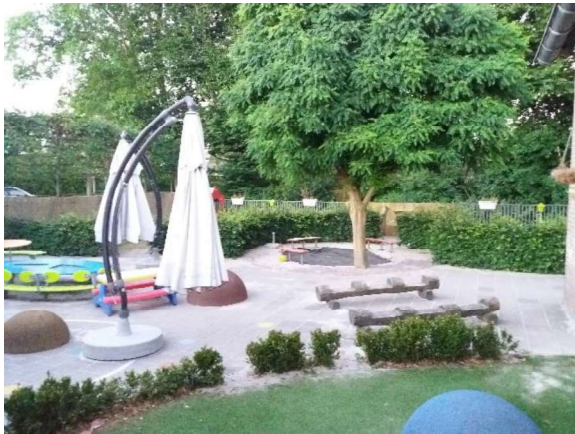

**Figuur 2-2. Globale begrenzing plangebied (rode cirkel).
Bron onderlaag: OpenStreetMap**

Figuur 2-3. Locaties geplaatste vleermuiskasten

Op 4 juli 2017 heeft ATKB 4 kasten opgehangen aan het gebouw met het adres Beukenhof 5 (rode pijlen). De rode stippen zijn 2 vleermuiskasten die al aan het gebouw hingen.

Figuur 2-4. Huidige situatie plangebied.

2.2 Werkzaamheden

De huidige bebouwing wordt gesloopt en aanwezige begroeiing (bomen en struiken) op het terrein van het kinderdagverblijf wordt verwijderd. Of de groenstrook aan de zuidkant van het plangebied gehandhaafd blijft is onbekend.

3 METHODE

3.1 Opzet onderzoek

Een quickscan Wet natuurbescherming is een eenmalige beoordeling van het plangebied, waarin globaal wordt gekeken naar aanwezige en te verwachten (beschermde) soorten. Hiertoe worden een literatuur- en veldonderzoek uitgevoerd.

Er wordt tijdens de quickscan een volledige beoordeling van het plangebied als leefgebied voor beschermde soorten uitgevoerd. Een quickscan is echter geen volledig ecologisch onderzoek naar alle mogelijk voorkomende soorten, in de daarvoor geschikte perioden van het jaar. Hierdoor is een quickscan vaak niet voldoende als onderbouwing van een eventuele aanvraag voor een ontheffing op de Wet natuurbescherming. Indien uit de quickscan echter blijkt dat geen noodzaak bestaat tot nader onderzoek of een ontheffing, is een quickscan een afdoende ecologische onderbouwing voor het bevoegd gezag. Dit geldt ook als de quickscan onderdeel vormt van de ruimtelijke onderbouwing van een bestemmingsplan.

De bevindingen uit de quickscan Wet natuurbescherming zijn in de regel 5 jaar geldig, tenzij het gebied in de tussentijd dermate is gewijzigd dat er ander biotoop is ontstaan. Een (nader) onderzoek naar beschermde soorten uit de Habitatrichtlijn is 3 jaar geldig.

Omdat op voorhand al duidelijk was dat het plangebied geschikt is voor vleermuizen, is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen.

3.2 Literatuuronderzoek

Het literatuuronderzoek heeft tot doel een beeld te krijgen van (eventueel) aanwezige Wnb-beschermde soorten in (de omgeving van) het plangebied.

Een gebruikte bron is de uitgevoerde quickscan en het vleermuisonderzoek in het kader van herontwikkeling van het aangrenzende terrein aan de Beukenhof 3 (Van der Est, 2016 en Veen, 2017) en de uitgevoerde quickscan en het vleermuisonderzoek in het kader van renovatie van het Raadhuis (Raadhuisplein 1) (Spiers, 2017 en Veen, 2017).

Voor het literatuuronderzoek is verder gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF); dit is de meest complete databank in Nederland met verspreidingsinformatie van flora en fauna. De NDFF is geraadpleegd op 27 september 2018. Als zoekgebied is een gebied van globaal 2 bij 2 km genomen en een tijdsvak van 10 jaar. Aangezien ook de NDFF niet volledig is, is tevens gebruik gemaakt van informatie uit overige beschikbare vakliteratuur (o.a. verspreidingsatlas.nl) en eigen soort- en gebiedskennis (expert judgement).

3.3 Veldonderzoek quickscan

Het veldonderzoek heeft tot doel te bepalen of de beschermde soorten die in de omgeving van het plangebied (kunnen) voorkomen (deze volgen uit het literatuuronderzoek) tevens in het plangebied (kunnen) voorkomen.

Op 24 mei 2018 is de quickscan uitgevoerd, voorafgaand aan een avondbezoek naar vleermuizen (zie volgende paragraaf). Tijdens het veldbezoek was sprake van geschikte weersomstandigheden (droog, niet veel wind). Er is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied als groeiplaats/verblijfplaats voor (in de omgeving aanwezige) beschermde soorten. Tevens is tijdens het veldbezoek gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen hiervan (zoals uitwerpselen, pootafdrukken, vraatsporen en aanwezige (oude) nesten / verblijfplaatsen).

De bepaling van de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten is op onderstaande manier uitgevoerd:

Flora

Het plangebied is beoordeeld op geschiktheid als habitat voor beschermde plantensoorten. Tevens is gelet op eventuele groeiplaatsen van beschermde plantensoorten (deze zijn echter niet jaarrond zichtbaar).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten (cat.1 t/m 4)

De nesten van vogelsoorten binnen categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. Dit geldt ook voor de directe omgeving die nodig is om de jongen succesvol groot te brengen (rust- en foerageergebied).

Jaarrond beschermde nesten kunnen aanwezig zijn in bomen (bijv. roofvogelhorsten) of gebouwen (bijv. gierzwaluw en huismus). Tijdens het veldbezoek is bepaald of in het plangebied vaste nesten aanwezig (kunnen) zijn. Daarnaast is gezocht naar sporen van jaarrond beschermde nesten, bijvoorbeeld braakballen van uilen en roofvogels, uitwerpselen op de grond/muren en territoriale aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten. Tenslotte is beoordeeld of het plangebied mogelijk essentieel rust- en foerageergebied voor vogels van categorie 1 t/m 4 vormt.

Broedvogels met niet jaarrond beschermde nesten, inventarisatie gewenst (cat. 5)

Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten (categorie 5-broedvogels) betreffen broedvogels die in principe niet jaarrond beschermd zijn, maar waarvan het ministerie van EZ wel een inventarisatie verlangt. Deze soorten zijn enkel jaarrond beschermd als de ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen, oftewel als verwacht wordt dat uitvoering van de plannen grote nadelige effecten zouden kunnen hebben op de lokale populatie van een soort.

Tijdens het veldbezoek is bepaald of in het plangebied nesten van categorie 5 aanwezig (kunnen) zijn. Daarnaast wordt gelet op de aanwezigheid van vogelsoorten uit deze categorie.

Algemene broedvogels

Nesten van algemene broedvogels zijn enkel tijdens het broedseizoen beschermd.

Tijdens het veldbezoek is gekeken of binnen het plangebied broedgelegenheid mogelijk is voor algemene broedvogels. Tevens is gelet op aanwijzingen voor broedgevallen, zoals territoriumindicerend gedrag (bijvoorbeeld zingen), oude nesten en uitwerpselen.

Grondgebonden zoogdieren

Het gebied is beoordeeld op geschiktheid als leefgebied voor beschermde grondgebonden zoogdieren waar geen vrijstelling voor geldt (o.a. steenmarter), waarbij is gelet op sporen, zoals uitwerpselen en pootafdrukken) en verblijfplaatsen. Tevens zijn eventuele zichtwaarnemingen genoteerd. Er is niet in de gebouwen gekeken.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek is bepaald of het plangebied geschikt voortplantingshabitat, zomerhabitat en/of overwinteringsplekken biedt voor beschermde amfibieën waar geen vrijstelling voor geldt. Bij aanwezigheid van potentieel geschikt landhabitat wordt direct (steekproefsgewijs) gecontroleerd op de mogelijke aanwezigheid van beschermde amfibieën tussen de vegetatie en op donkere, vochtige plekken (onder stukken hout e.d.).

Reptielen

Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van geschikt habitat voor mogelijk aanwezige reptielensoorten, zoals zanderige, structuurrijke plekken en schuilmogelijkheden. Indien sprake is van geschikt habitat wordt (bij uitvoering van het veldbezoek in de geschikte periode) direct (steekproefsgewijs) gecontroleerd op eventueel aanwezige individuen (onder takkenhopen e.d.).

Vissen

Tijdens het veldbezoek is bepaald of oppervlaktewater aanwezig is en zo ja, of deze geschikt is voor beschermde vissoorten. Hierbij wordt gelet op o.a. bodemsubstraat, helderheid, voedselrijkdom en de aanwezigheid van onderwater- en oevervegetatie. Bij ogenschijnlijke geschiktheid van de watergang voor beschermde soorten, wordt het water steekproefsgewijs met een (RAVON-)schepnet bemonsterd.

Vlinders, libellen en overige ongewervelden

Beschermde ongewervelden zijn over het algemeen zeldzaam en gebonden aan specifieke, zeldzame biotopen. Op basis van biotoopeisen in combinatie met verspreidingsgegevens kan het merendeel van deze soorten als worden uitgesloten met het literatuuronderzoek. Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of het plangebied geschikt is als habitat voor beschermde soorten die mogelijk aanwezig kunnen zijn.

3.4 Veldonderzoek vleermuizen

Van alle van nature in Nederland voorkomende vleermuizen zijn zowel de verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentiële foerageerroutes beschermd.

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd met behulp van een batdetector (type Pettersson D100 en D240x). Een batdetector zet de voor mensen onhoorbare ultrasone geluiden van vleermuizen om in hoorbare geluiden. Aan de hand van de frequentie, het ritme en de toonkwaliteit van de geluiden in combinatie met vliegbeeld, silhouet en biotoop is het mogelijk om de vleermuissoorten te onderscheiden. Indien nodig worden opnames gemaakt om het geluid van moeilijk te determineren soorten achteraf te analyseren met behulp van het programma Batsound of Batexplorer. Tijdens dit onderzoek is dit niet nodig gebleken.

Het vleermuisonderzoek geeft inzicht in de functie van de te slopen bebouwing (verblijfplaatsen) en de groenzones in het plangebied (verblijfplaatsen en vlieg- en/of foerageergebied). Vleermuizen kunnen op meerdere manieren gebruik maken van de bebouwing in verschillende perioden van het jaar. Er zijn daarom meerdere bezoeken uitgevoerd in de actieve periode van vleermuizen tussen mei en september.

De volgende bezoeken zijn uitgevoerd:

- drie bezoeken (waarvan 1 onderzoek in de ochtend) in de periode half mei t/m half juli om kraam- en zomerverblijfplaatsen en vlieg- en foerageergebieden te onderzoeken;
- twee avondbezoeken (na zonsondergang) in de periode 15 augustus t/m eind september om paar- en winterverblijfplaatsen en vlieg- en foerageergebieden te onderzoeken.

Het aantal veldbezoeken is bepaald op basis van een best mogelijke inschatting op basis van expert judgement. De onderzoeksinspanning is gericht op de aanname dat het gebouw onder andere geschikt is voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Voor de onderzoeksmethode van vleermuizen is het vleermuisprotocol aangehouden (versie 2017). Dit is een door het Netwerk Groene Bureaus (NGB), Zoogdiervereniging en het bevoegd gezag goedgekeurde methodiek voor vleermuisonderzoek.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken en de omstandigheden.

Tabel 3-1. Weerdata en overige gegevens van de onderzoeken.

Datum	Tijd van-tot	Zon op/ onder	Temp. (° C)	Wind (Bft)	Weer	Onderzoek gericht op
24-05-2018	21.30 - 23.40	21.43	18	3	Droog	vleermuizen: kraam- en zomerverblijven, vliegroutes, foerageergebied
19-06-2018	22.00 - 0.00	22.05	18	2	droog	vleermuizen: kraam- en zomerverblijven, vliegroutes, foerageergebied
02-07-2018	3.25 - 5.30	5.26	15	2	droog	vleermuizen: kraam- en zomerverblijven, vliegroutes, foerageergebied
22-08-2018	23.00 - 1.00	20.49	17	2	droog	vleermuizen: paar- en zomerverblijven, vliegroutes, foerageergebied
18-09-2018	22.00 - 0.00	19.49	18	4	droog	vleermuizen: paar- en zomerverblijven, vliegroutes, foerageergebied

Er is voldaan aan de verplichte onderzoeksinspanning voor kraam- en zomerverblijven van dwergvleermuizen met minimaal 1 ochtend en 1 avondbezoek in de periode 15 mei tot 15 juli met 30 dagen tussenliggend (het bezoek van 19 juni is de extra laatvliegerronde). Er is tevens voldaan aan de onderzoeksinspanning voor paarverblijven met 2 bezoeken tussen 15 augustus en 1 oktober met 20 dagen tussenliggend en tegen middernacht.

4 RESULTATEN LITERATUUR- EN VELDONDERZOEK QUICKSCAN

4.1 Flora

Uit het literatuuronderzoek komen uit de NDFF geen waarnemingen naar voren van beschermde flora in en rond het plangebied in de afgelopen jaren.

Het plangebied is grotendeels verhard en bestaat verder uit gazon, aangeplant groen en een groenstrook die ruig en voedselrijk is. Beschermde flora is niet aangetroffen en komt niet voor in het plangebied: geschikt biotoop is afwezig.

4.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 t/m 4)

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4 broedvogels) zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar: gierzwaluw, ransuil, sperwer en huismus.

Tijdens het veldonderzoek zijn in het plangebied geen soorten met een jaarrond beschermde verblijfplaats aangetroffen. In het onderzoeksgebied zijn geen grote nesten aangetroffen: boombroedende roofvogels (zoals sperwer en boomvalk) en uilen (ransuil) hebben grote, opvallende nesten. Vaak maken zij gebruik van oude nesten van kraaien en soms van eksters. Vanwege het ontbreken van grote nesten in het onderzoeksgebied kan de aanwezigheid van boomnesten van roofvogels en uilen worden uitgesloten. Roofvogels en uilen zijn ook niet waargenomen. In de groenstrook langs het plangebied is wel een eksternest waargenomen, deze was echter in gebruik door eksters.

De huismus is niet waargenomen in het plangebied. Het gebouw is niet geschikt voor deze vogelsoort, die in los kolonieverband onder dakpannedaken, in nestkasten en in spleten en kieren in gebouwen broedt: een geschikt dak om onder te broeden is afwezig, nestkasten zijn er ook niet. Voldoende geschikte openingen in de gebouwen ontbreken eveneens. Het gebouw is eveneens ongeschikt voor de gierzwaluw: deze is dan ook alleen hoger vliegend waargenomen, zonder binding met het plangebied. Tijdens onderzoek naar de gierzwaluw en huismus in 2017 in het kader van het project Beukenhof 3 (aangrenzend perceel) zijn deze soorten ook niet waargenomen in het huidige plangebied.

Jaarrond beschermd nestplaatsen van eventuele overige soorten die qua landelijke verspreiding voor zouden kunnen komen in het plangebied (zoals de slechtvalk) zijn eveneens afwezig: het plangebied biedt geen geschikt broedbiotoop voor deze soorten.

4.3 Broedvogels met niet jaarrond beschermde nesten, inventarisatie gewenst (cat. 5)

In de omgeving van het plangebied zijn de afgelopen 5 jaar de volgende broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten (categorie 5-broedvogels) waargenomen: blauwe reiger, spreeuw, zwarte kraai, zwarte mees, zwarte roodstaart, koolmees, pimpelmees, boomkruiper, boerenzwaluw, grote bonte specht, groene specht, bosuil en torenvalk. Vogels uit deze categorie betreffen broedvogels waarvan de nesten in principe niet jaarrond beschermd zijn, maar waarvan wel een inventarisatie verlangd wordt en waarvan de soorten jaarrond beschermd zijn als de ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen.

Tijdens het veldonderzoek zijn waarnemingen gedaan van o.a. pimpelmees (zang) en blauwe reiger (overvliegend). De blauwe reiger, een opvallende koloniebroeder, broedt niet in het plangebied. De pimpelmees komt algemeen en verspreid voor: verlies van broedgebied heeft geen nadelige effecten op populatieniveau. Hetzelfde geldt voor eventuele andere soorten uit deze categorie. Hierdoor is geen sprake van jaarrond beschermde verblijfplaatsen van soorten uit deze categorie in het plangebied.

4.4 Algemene broedvogels

Nesten van algemene broedvogels zijn enkel tijdens het broedseizoen beschermd.

Tijdens het veldonderzoek is onder meer de merel waargenomen. Het plangebied biedt geschikt broedbiotoop voor deze soort. In en rond het plangebied kunnen ook andere algemene vogelsoorten broeden, zoals heggemus, Turkse tortel, tjiftjaf en groenling.

4.5 Vleermuizen

De bomen in het plangebied hebben geen geschikte holtes voor vleermuizen om in te verblijven. In het gebouw kunnen wel verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn (o.a. gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger), zowel in het zomerhalfjaar (kraamverblijven, paarverblijven en zomerverblijven) als in de winterperiode (winterslaapplaats). Het plangebied kan verder onderdeel uitmaken van het foerageergebied van verschillende vleermuizen. Een belangrijke vliegroute is op basis van kenmerken van het plangebied en de omgeving niet te verwachten (een duidelijke lijnvormige landschapsstructuur ontbreekt en in de omgeving zijn meer mogelijkheden voor vleermuizen om zich door het landschap te verplaatsen).

Voor resultaten van het vleermuisonderzoek, zie hoofdstuk 5.

4.6 Grondgebonden zoogdieren

In de NDFF zijn geen recente waarnemingen opgenomen van beschermde grondgebonden zoogdieren waar geen vrijstelling voor geldt in de omgeving van het plangebied.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen waarnemingen gedaan van (sporen van) grondgebonden zoogdiersoorten waar geen vrijstelling voor geldt. Het plangebied biedt dan ook geen geschikt leefgebied voor deze groep: voor een soort als de steenmarter ontbreken geschikte verblijfplaatsen, zoals takkenhopen of toegankelijke schuurtjes of zolders. Van de eekhoorn ontbreken waarnemingen uit de omgeving van Waddinxveen.

4.7 Amfibieën

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat binnen 2 km van het plangebied de rugstreeppad is waargenomen.

Uit het veldonderzoek blijkt dat het plangebied niet geschikt is voor rugstreeppad. Geschikt voortplantingswater ontbreekt, evenals voldoende geschikt landbiotoop. Als na de sloop open zand en plassen aanwezig zijn, kan de rugstreeppad het plangebied wel koloniseren.

Overige beschermde amfibieën waar geen vrijstelling voor geldt zijn niet aanwezig in het plangebied, het plangebied is ongeschikt.

4.8 Reptielen

In de NDFF zijn geen recente waarnemingen opgenomen van reptielen in de omgeving van het plangebied. In de ruimere omgeving, vooral richting Gouda, komt de ringslang voor. Het plangebied is echter niet geschikt voor deze waterminnende soort: oppervlaktewater ontbreekt en ook in de omgeving is geen geschikt water. Beschermde reptielen komen niet voor in het plangebied.

4.9 Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

4.10 Vlinders, libellen en overige ongewervelden

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat binnen 2 km van het plangebied geen beschermde ongewervelden zijn waargenomen. Geschikt leefgebied is niet aanwezig in het plangebied.

4.11 Samenvatting resultaten

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de beschermde soorten die op basis van het literatuur- en veldonderzoek (mogelijk) aanwezig zijn binnen het plangebied.

Tabel 4-1. Mogelijk aanwezige beschermde soorten.

Soortgroep	(Kans op) aanwezigheid beschermde soorten?	
	Ja	Nee
Flora		x
Broedvogels met verblijfplaats jaarrond beschermd (cat. 1 t/m 4)		x
Broedvogels van cat. 5 met jaarrond beschermde nestplaatsen vanwege zwaarwegende ecologische redenen		x
Algemene broedvogels (incl. cat. 5-soorten)	x	
Vleermuizen	x zie H5	
Zoogdieren (grondgebonden)		x
Amfibieën	Rugstreeppad mogelijk tijdens bouwfase	
Reptielen		x
Vissen		x
Vlinders, libellen en overige ongewervelden		x

Bij het planvoornemen dient men rekening te houden met de (potentieel) aanwezige beschermde soorten (tabel 4-1, soorten uit kolom 'ja'). Daarnaast dient men tevens rekening te houden met de algemene zorgplicht, die inhoudt dat nadelige effecten op in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving voorkomen moet worden voor zover redelijk.

Doordat reeds duidelijk is dat de beschermde soorten uit de groepen flora, grondgebonden zoogdieren, reptielen, vissen en ongewervelden niet aanwezig zijn binnen het plangebied, worden deze in het vervolg van voorliggende rapportage verder niet behandeld.

5 RESULTATEN VLEERMUISONDERZOEK

5.1 Eerder onderzoek

Uit bestaande data (recent vleermuisonderzoek, Veen, 2017) blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied de volgende vleermuissoorten zijn waargenomen:

- gewone dwergvleermuis
- ruige dwergvleermuis
- laatvlieger

Tijdens het vleermuisonderzoek dat in 2017 is uitgevoerd ten behoeve van plannen voor de Beukenhof 3, is op 18 juli 2017 een gewone dwergvleermuis waargenomen die invloog in het huidige plangebied aan de Beukenhof 5 (zie figuur 5-1), naast een van de 6 vleermuiskasten die aan het gebouw hangen. De laatvlieger is eenmaal foeragerend bij het groen naast het plangebied waargenomen (zuidwestzijde) en eenmaal passerend. De ruige dwergvleermuis heeft paarverblijven in de Rijnlandstraat, nabij het plangebied. Ruige dwergvleermuisen zijn destijds niet waargenomen in het plangebied.

Figuur 5-1. Invliegplaats gewone dwergvleermuis (18 juli 2017).

5.2 Veldonderzoek 2018

Telling 1 (24 mei 2018)

Tijdens de eerste ronde, 's avonds rond en na uitvliegtijd van vleermuisen, is in en rond het plangebied de gewone dwergvleermuis waargenomen. Met name rond de bomen aan de zuidkant van het plangebied werd gejaagd door een klein aantal dieren (minimaal 2). Deze kwamen van buiten het plangebied. Er waren deze telling geen aanwijzingen voor verblijfplaatsen. Andere vleermuissoorten zijn niet waargenomen.

Telling 2 (19 juni 2018)

Tijdens deze avondtelling zijn geen uitvliegers waargenomen. Er zijn een aantal individuen van de gewone dwergvleermuis waargenomen (schatting ongeveer 5 of meer individuen), deze kwamen van elders en foerageerden enige tijd bij de groenstrook aan de zuidkant van het plangebied. Eén laatvlieger kwam vanuit het noorden en heeft even gejaagd aan de zuidwestkant van het plangebied.

Telling 3 (9 juli 2018)

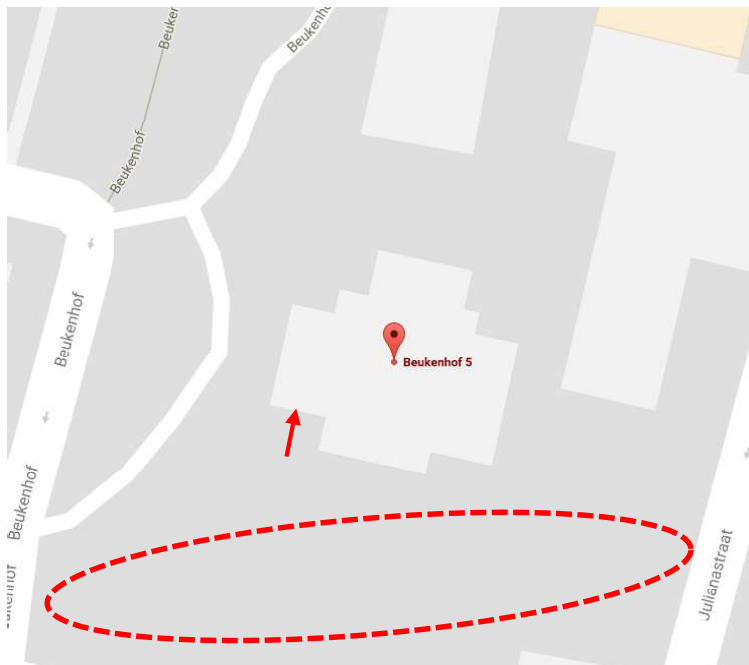
Telling 3 is 's ochtends voor en rond uitvliegtijd uitgevoerd. Alleen de gewone dwergvleermuis is waargenomen, zowel jagend als passerend. Het betrof ongeveer 4 individuen. De dieren verbleven elders.

Telling 4 (29 augustus 2018)

De 4^e telling was de eerste telling in de paartijd. Deze is laat op de avond en 's nachts uitgevoerd. In het plangebied is een baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen: dit dier vloog roepend rond in het plangebied en is langere tijd waargenomen. Dit betekent dat het plangebied onderdeel is van het paarterritorium van de gewone dwergvleermuis. De locatie van de paarverblijfplaats ligt in het paarterritorium, waardoor ervan uit moet worden gegaan dat sprake is van een paarverblijf in het gebouw in het plangebied. Andere waarnemingen zijn niet gedaan in het plangebied. In de Rijnlandstraat, nabij het plangebied, is de ruige dwergvleermuis gehoord, roepend vanuit een open stootvoeg.

Telling 5 (18 september 2018)

Tijdens de laatste telling is de gewone dwergvleermuis tweemaal waargenomen. Het betrof passerende dieren. Verder zijn er geen vleermuiswaarnemingen gedaan in of direct rond het plangebied. Baltsende dieren zijn niet gehoord rond het plangebied. In de omgeving zijn wel baltsende dieren gehoord. Ook is in de omgeving een jagende ruige dwergvleermuis waargenomen.

Figuur 5-2. Conclusies vleermuisonderzoek

Rode pijl = verblijfplaats (2017)

Rode ovaal: globale ligging groenstrook waar bij gefoerageerd wordt

5.3 Verblijfplaatsen

Kraamkolonies zijn niet aanwezig in het plangebied. Uit het veldonderzoek uit 2017 en 2018 blijkt dat in het plangebied een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig is. Het gebouw wordt in

ieder geval gebruikt als zomerverblijfplaats (waarneming 2017) en als paarverblijfplaats. Mogelijk is ook sprake van een winterverblijfplaats (dit is niet mogelijk om met zekerheid vast te stellen, om deze reden moet er zekerheidshalve van worden uitgegaan). Verblijfplaatsen van andere soorten ontbreken in het plangebied.

5.4 Vliegroutes

Het plangebied maakt geen deel uit van een belangrijke vliegroute en ligt ook niet nabij een belangrijke vliegroute.

5.5 Foerageergebieden

In het plangebied wordt met name rond de groenstrook aan de zuidzijde regelmatig gejaagd door een aantal individuen van de gewone dwergvleermuis en af en toe door de laatvlieger. Het betreft hier echter een klein deel van het totale foerageergebied (gewone dwergvleermuizen foerageren over het algemeen binnen 5 kilometer van hun verblijfplaats (BIJ12, 2017)). Foerageergebied is pas beschermd wanneer het essentieel is voor het functioneren van een verblijfplaats, hier is in het plangebied geen sprake van. De groenstrook is om deze reden niet beschermd. Hij is wel van waarde.

6 EFFECTENANALYSE EN MAATREGELEN

6.1 Inleiding

De onderstaande effectenanalyse en de beschrijving van de maatregelen richten zich op de verbodsbepalingen ten aanzien van de beschermde soorten (Wnb-artikelen, 3.1, 3.5 en 3.10) die hun leefgebied hebben binnen het plangebied en de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (Wnb-artikel 1.11) die mogelijk binnen het plangebied voorkomen.

6.2 Algemene broedvogels (inclusief categorie 5-soorten)

6.2.1 Effecten

Het plangebied is geschikt voor algemene broedvogels, waaronder algemene zangvogels als groenling (boombroeder), merel en heggenmus (broeden o.a. in heggen). Broedvogels zullen met name tot broeden komen in de bomen en struiken rond het gebouw.

Zonder voldoende voorzorg kunnen nesten worden verstoord en/of vernield. De verstoring die als gevolg van de werkzaamheden kan optreden, is niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding, aangezien de te verwachten soorten algemeen in Nederland voorkomen en de verstoring slechts van tijdelijke aard is. Verstoring van nesten veroorzaakt derhalve geen overtreding van de Wnb. Door vernieling van nesten wordt de Wnb echter wel overtreden.

6.2.2 Maatregelen

Middels onderstaande voorzorgsmaatregelen kan overtreding van de Wnb (als gevolg van vernieling van vogelnesten) worden voorkomen en kunnen de werkzaamheden doorgang vinden:

- Werkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal van 15 maart t/m 15 juli) uitvoeren.
Wanneer het groen (inclusief lage beplanting en gevelbegroeiing) buiten het broedseizoen wordt verwijderd is sloop van de gebouwen in het broedseizoen mogelijk als inspectie door een ecoloog broedgevallen heeft uitgesloten.

6.3 Vleermuizen

6.3.1 Effecten

Middels artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming worden alle van nature in Nederland voorkomende vleermuizen (en hun verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentiële foerageerroutes) beschermd.

Uit het vleermuisonderzoek is gebleken dat in het gebouw een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig is. Het gebouw wordt gebruikt als zomer- en paarverblijfplaats. Mogelijk is ook sprake van een winterverblijfplaats van een of enkele dieren. Er is geen sprake van essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied in het plangebied.

De voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten hebben, namelijk het doden of verwonden van individuen in een verblijfplaats (art. 3.5 lid 1) en vernietiging van een vaste rust- en verblijfplaats (art. 3.5 lid 4). Door maatregelen te nemen kan het doden en verwonden van individuen worden voorkomen, het verdwijnen van een verblijfplaats kan niet worden voorkomen, maar wel worden gecompenseerd (zie 6.3.2).

Er zal geen significant nadelig effect op de lokale populaties optreden bij sloop van de gebouwen: het gebouw wordt gebruikt door weinig dieren en de gewone dwergvleermuis is algemeen. Bovendien zijn er voldoende alternatieven in de omgeving om te verblijven.

6.3.2 Maatregelen

Voor het vernietigen van een vaste rust- en verblijfplaats moet een ontheffing worden aangevraagd. Hierin moet het planvoornemen, mitigerende en compenserende maatregelen, een onderbouwing van

het wettelijk belang en een alternatievenafweging worden opgenomen. De aanvraag kan worden ingediend bij het bevoegd gezag: de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH).

Een globaal overzicht van te nemen maatregelen is:

Werken buiten kwetsbare perioden

Er mag alleen worden gesloopt wanneer vleermuizen afwezig zijn. Tijdens de winterrust (globaal van 1 november tot 1 april) kunnen dieren aanwezig zijn: in deze periode kan niet worden gesloopt. Ook dient buiten de paarperiode te worden gewerkt omdat vleermuizen in die periode ook relatief kwetsbaar zijn (15 aug - 15 okt). In andere perioden van het jaar moet kort voor de sloop worden nagegaan of er vleermuizen in het pand verblijven: zo nee, dan kan gewoon gesloopt worden. Zo ja, dan moet gewacht worden tot de dieren weg zijn (evt. door 'passief' verjagen: bijvoorbeeld met zgn. 'exclusion flaps': stukken plastic die voor de invliegopening worden gehangen, waardoor dieren wel het verblijf uit kunnen, maar er niet meer in gaan.).

Het aanbieden van alternatieve verblijven

Nieuwe verblijven moeten al ruime tijd aanwezig zijn voordat de oude verblijfplaats gesloopt mag worden, zodat vleermuizen kunnen wennen. Voor zomerverblijven met minder dan 10 dieren geldt een gewenningsperiode van minimaal 3 maanden. Voor paarverblijven geldt een gewenningsperiode van minimaal 6 maanden voorafgaand aan de start van het paarseizoen. Dit betekent dat vervangende paarverblijfplaatsen uiterlijk half februari aanwezig moeten zijn.

De vervangende verblijfplaatsen worden bij voorkeur zo dicht mogelijk, maar altijd binnen 100 à 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst en altijd binnen het leefgebied van de groep. Als permanente vervanging wordt bij voorkeur voor inpandige voorzieningen (inbouwstenen of het creëren van een toegankelijke spouwruimte/dak) gekozen. Wanneer deze niet tijdig gerealiseerd kunnen worden, bijvoorbeeld omdat gewacht moet worden op realisatie van nieuwbouw, kunnen vleermuiskasten die aan de gevel bevestigd worden (binnen 100 à 200 meter) dienen als tijdelijke maatregel.

Opstellen werkprotocol

De maatregelen die worden genomen, moeten in een werkprotocol worden opgenomen zodat er voor de aannemer een duidelijk overzicht is van te nemen stappen. De werkzaamheden dienen begeleid te worden door een ter zake kundige.

(Bron randvoorwaarden: kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12, versie 1.0, juli 2017).

6.4 Aanvullende maatregelen (t.a.v. zorgplicht en pioniersoorten)

Om een zorgvuldige omgang met alle in het wild levende soorten (zorgplicht) te garanderen wordt aanbevolen om voordat werkzaamheden plaatsvinden het werkgebied te controleren op egels en indien deze aanwezig zijn deze uit het werkgebied te verplaatsen naar een geschikte plek in de omgeving.

Om tussentijdse vestiging van beschermde (pionier)soorten te voorkomen, zijn nog enkele aanvullende voorzorgsmaatregelen geformuleerd:

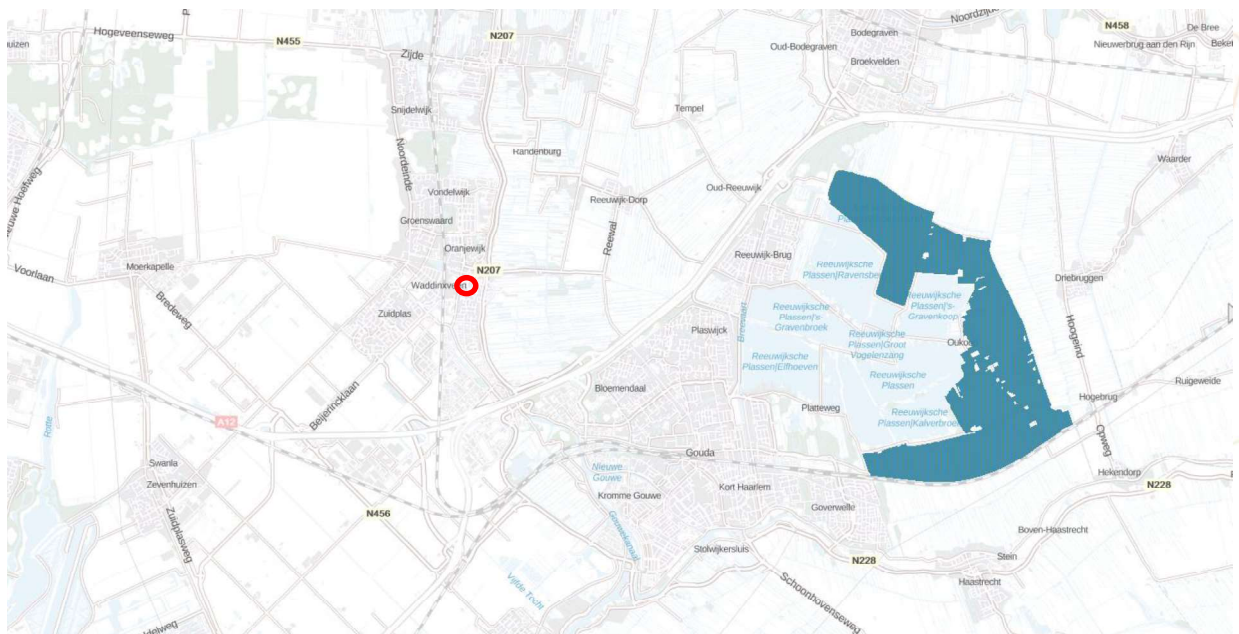
- Voorkomen dat er een zandvlakte met natte laagtes of bandensporen blijft liggen na de sloop, dit is geschikt voortplantings-/landbiotoop voor de rugstreeppad;
- Vorming van grote zandhopen voorkomen; dit vormt geschikt landhabitat voor de rugstreeppad.

Verder wordt aanbevolen om de groenstrook aan de zuidzijde van het plangebied te behouden, vanwege zijn waarde als foerageergebied voor met name de gewone dwergvleermuis. Aanbevolen wordt ook om extra verlichten van deze groenstrook te voorkomen.

7 GEBIEDENBESCHERMING

7.1 Natura 2000

Het dichtst bijgelegen Natura 2000 gebied ligt op meer dan 5 km afstand (Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein), binnen 10 km liggen geen andere Natura 2000-gebieden. (zie figuur 7-1). De meeste versturende effecten die ontstaan bij uitvoering van de plannen (o.a. door geluid en licht) hebben vanwege de ruime afstanden tot Natura 2000-gebieden geen nadelig effect op deze gebieden. Alleen uitstoot van stikstof kan impact hebben op gebieden die op ruime afstand van de bron liggen. Wanneer de plannen leiden tot een significante toename van de stikstofuitstoot moet de toename van stikstofdepositie in omliggende Natura 2000-gebieden nader onderzocht worden via een berekening met het door de overheid gefaciliteerde programma AERIUS Calculator. Uit deze berekening volgt of het project vergunning- of meldingsplichtig is of dat verplichtingen afwezig zijn. Gezien de schaal van het plangebied wordt bij een kleinschalige ontwikkeling niet verwacht dat dit nodig is.

Figuur 7-1. Ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

Rode cirkel: plangebied

Blaauw: Natura 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein

Bron: kaartviewer provincie Zuid-Holland:

<http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

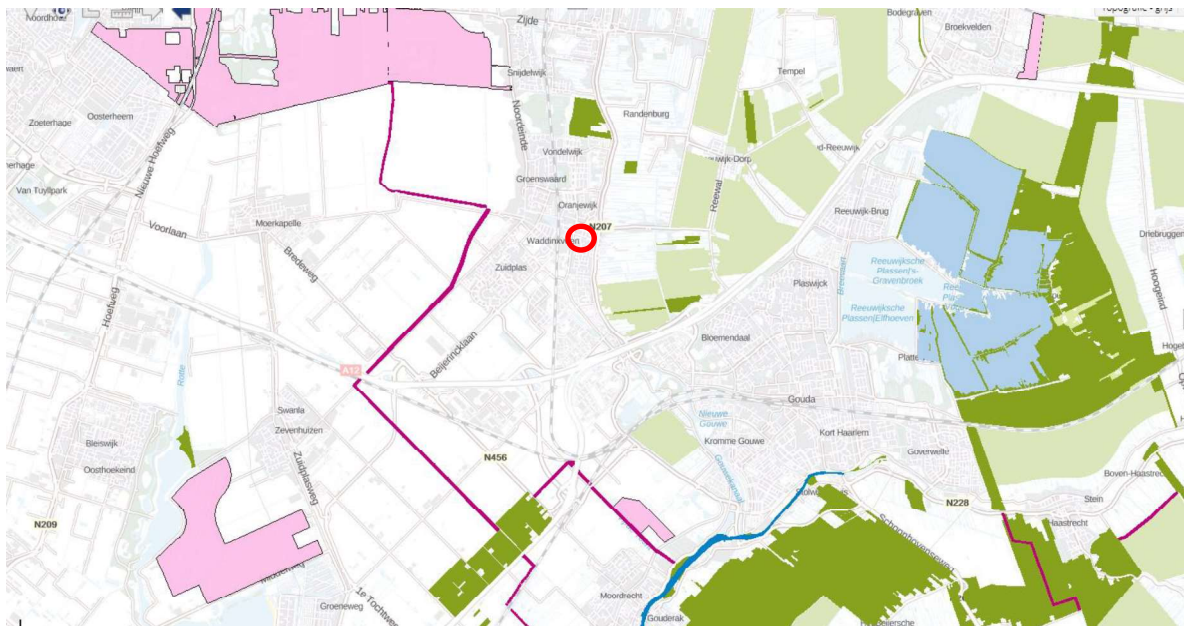
7.2 Provinciale ruimtelijke bescherming van natuur

De Beleidsregel Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland 2013 (Besluit van Gedeputeerde Stalen van Zuid-Holland van 21 mei 2013) is van toepassing bij ingrepen in de volgende gebiedscategorieën:

- gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voormalige EHS)
- belangrijke weidevogelgebieden
- recreatiegebieden in de Zuidvleugel
- Gebieden in de strategische reservering natuur
- Karakteristieke landschapselementen

Voor deze gebieden geldt dat ingrepen niet zomaar mogelijk zijn. Als een voornemen kan leiden tot afname van natuurwaarden, dan kan dit voornemen alleen onder bepaalde voorwaarden doorgang vinden. Bovendien kan compensatie verplicht zijn.

Er is in het geval van de Beukenhof 5 geen sprake van ligging in of nabij een natuurgebied dat beschermd wordt middels provinciale ruimtelijke kaders, zie ook figuren 7-2. De aard van de werkzaamheden is niet zodanig dat nadelig invloed op deze gebieden optreedt.

Figuur 7-2. Ligging plangebied ten opzichte van de NNN.

Rode cirkel: plangebied

Lichtgroen: belangrijk weidevogelgebied

Paars: NNN, verbindingzone

Donkergroen en blauw: NNN, bestaande en nieuwe natuur

Roze : recreatiegebied in en rond de stad

Bron: kaartviewer provincie Zuid-Holland: <https://ruimtelijkeplannen.zuid-holland.nl/VRM>

8 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

8.1 Soortenbescherming

Op basis van de uitgevoerde quickscan en het vleermuisonderzoek kunnen de onderzoeksvragen t.a.v. soortenbescherming worden beantwoord:

S1. Welke Wnb-beschermde soorten maken gebruik van de planlocatie?

De gewone dwergvleermuis heeft een zomer/paarverblijfplaats en mogelijk een winterverblijfplaats in het gebouw aan de Beukenhof 5. De laatvlieger is af en toe in en rond het plangebied waargenomen. Rond de groenstrook aan de zuidkant van het plangebied wordt regelmatig gejaagd door een paar gewone dwergvleermuizen. Verder komen algemene broedvogels in het plangebied voor, waaronder vogels van categorie 5.

S2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten?

Sloop van de Beukenhof 5 leidt tot verlies van een zomer/paarverblijfplaats en mogelijk winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

Door het nemen van maatregelen vooraf treden geen nadelen op individuen op. Effecten op populatieniveau treden sowieso niet op: het gaat om kleine aantallen en een algemene soort.

Er treden geen nadelige effecten op populaties van beschermde algemene broedvogelsoorten op (waaronder soorten van categorie 5). Door niet te werken in het broedseizoen zijn er geen nadelige effecten op individuen.

S3. Is aanvullend ecologisch onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk?

Nee

S4. Welke voorzorgsmaatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen of te beperken?

Soort(groepen)	Benodigde voorzorgsmaatregelen ter voorkoming overtreding Wn
Vogels, algemeen en categorie 5	Werken buiten het broedseizoen (globaal half maart t/m half juli)
Vleermuizen	Ontheffing aanvragen voor het aantasten van een zomer/paar/winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis Specifieke maatregelen: sloop buiten kwetsbare periode (niet in paartijd: globaal van half augustus tot half oktober en niet in de winterslaapperiode: globaal van 1 november tot 1 april), alleen slopen wanneer vleermuizen afwezig zijn verblijf tijdig compenseren met 4 nieuwe inpandige voorzieningen binnen 100-200 meter van de planlocatie. ter overbrugging kunnen tijdelijke voorzieningen nodig zijn (4 uitwendige vleermuiskasten binnen 100-200 m van het plangebied) er geldt een gewenningsperiode van minimaal 3 maanden en minimaal 6 maanden voorafgaand aan de start van het parseizoen (vóór half februari) aanbevolen wordt om de groenstrook aan de zuidzijde van het plangebied te behouden, vanwege zijn waarde als foerageergebied voor met name de gewone dwergvleermuis. Aanbevolen wordt ook om extra verlichten van deze groenstrook te voorkomen.
Algemeen	Eerst controleren of egels aanwezig zijn en zo ja, deze verplaatsen. Voorkomen van vestiging van pioniersoorten (rugstreepd), door geen zand met plassen te laten ontstaan en grote zandhopen te voorkomen

S5. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen?

Ja, voor het aantasten van een zomer/paar/winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis

8.2 Gebiedenbescherming

Op basis van de uitgevoerde quickscan kunnen de onderzoeksvragen t.a.v. gebiedenbescherming worden beantwoord:

G1. Ligt het plangebied in of nabij een Natura 2000-gebied of binnen een natuurgebied dat beschermd wordt middels provinciale ruimtelijke kaders (waaronder het NNN)?

Het dichtst bijgelegen Natura 2000 gebied ligt op meer dan 5 km afstand (Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein). Het plangebied behoort niet tot een gebied dat beschermd wordt via provinciale ruimtelijke kaders.

G2. Kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden bij voorbaat worden uitgesloten?

Alleen wanneer de plannen leiden tot een significante toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebied, door een significante toename van stikstofuitstoot bij uitvoering van de plannen.

G3. Is een toetsing aan de gebiedenbescherming noodzakelijk?

Wel als de plannen leiden tot een significante toename van de stikstofuitstoot op en rond de planlocatie. Eerste stap is dan een berekening met de AERIUS Calculator.

REFERENTIES

Bij12: **Kennisdocument Gewone dwergvleermuis**, versie 1.0, juli 2017.

Est, D. van der.: **Quickscan ecologie Beukenhof 3 Waddinxveen**. Omgevingsdienst Midden-Holland, rapportnr. 2016261197. Concept 7 december 2016.

Spierts, I.L.Y.: **Quickscan Wet natuurbescherming Sloop raadhuis gemeente Waddinxveen**, ATKB-rapport 20170360/rap01, Waardenburg 2017.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017): **Vleermuisprotocol 2017**, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus en www.zoogdiervereniging.nl

Veen, L.: **Nader ecologisch onderzoek naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen - Beukenhof 3 te Waddinxveen**. ATKB-rapport 20170364/rap01, Waardenburg 2017.

Veen, L.: **Nader ecologisch onderzoek naar vleermuizen - Sloop raadhuis te Waddinxveen**, ATKB-rapport 20170360/rap02, Waardenburg 2017.

Geraadpleegde websites:

Nationale Databank Flora en Fauna, <https://ndff-ecogrid.nl/>

www.verspreidingsatlas.nl

Kaartviewer provincie Zuid-Holland: <https://ruimtelijkeplannen.zuid-holland.nl/VRM>

Omgevingsdienst Haaglanden
t.a.v. mevr. J. Weijers

Waardenburg, 28 maart 2019

Betreft: aanvullingen ontheffingsaanvraag
Locatie: Beukenhof 5 te Waddinxveen
Onze referentie: 20180474/brf01, versie 1
Uw referentie: ODH-2019-00023876
Uw zaaknr.: 00540933
Gecontroleerd: E. (Esther) Schiedon
Bijlage: 1. Ontwikkelvisie Station tot Brug
2. Beeldkwaliteitsplan

Geachte mevrouw Weijers,

Op 28 februari 2019 heeft u aanvullende informatie opgevraagd betreffende de door ATKB voor de gemeente Waddinxveen ingediende aanvraag voor een ontheffing op de Wet natuurbescherming. De aanvraag betreft de sloop van een gebouw met een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Middels deze brief doe ik u de gevraagde informatie toekomen. In deze brief worden kort uw vragen omschreven, met daarna gevolgd het antwoord.

Vragen met betrekking tot het onderzoek

1. Hoeveel waarnemers zijn er bij elk veldbezoek geweest en is daarmee voldaan aan de eisen van het vleermuisprotocol ten aanzien van het overzicht over het plangebied?

Alle veldbezoeken zijn met 2 medewerkers uitgevoerd.

2. Onderzoeksinspanning in relatie tot winterverblijfplaatsen

Uw verwijzing naar het protocol (2 onderzoeken in de periode 1 augustus tot 10 september tussen 00:00 en 02:00) is voor massa winterverblijfplaatsen. Deze worden verwacht in grote gebouwen met veel massa en dus een stabiel microklimaat in de spouwmuren. Doorgaans zijn de verblijfplaatsen ook groot, zodat binnen een spouwmuur ook het meest geschikte plekje kan worden gevonden (verplaatsing in de spouwmuur naar gelang de omstandigheden). Het kleine gebouw is niet geschikt als massa-winterverblijfplaats, omdat het gebouw als geheel te weinig massa heeft en de (voor vleermuizen geschikte) verblijfplaatsen geen grote omvang hebben (alleen verblijven achter daklijsten of kleine spouwmuurtjes).

Wat betreft kleinschalige winterverblijfplaatsen: deze worden nooit separaat onderzocht (is ook geen vereiste in het vleermuisprotocol), op basis van de aanwezigheid van een zomer- of paarverblijfplaats wordt aangenomen dat een vleermuis daar ook individueel kan overwinteren in hetzelfde verblijf.

3. Is er sprake van 1 of 2 verblijfplaatsen?

In 2017 is een zomerverblijfplaats vastgesteld in de zuidelijke gevel. De nadruk van het paarterritorium (2018) lag ook aan deze zijde. We gaan daarom uit van 1 exemplaar van de gewone dwergvleermuis dat 1 verblijf gebruikt.

Vragen met betrekking tot de maatregelen

4. Hoe voldoen de voorgestelde permanente nieuwe voorzieningen?

Omdat de nieuwbouwplannen nog niet geheel duidelijk zijn, zijn drie opties voorgesteld. Op basis van 1 verblijf is compensatie met 4 nieuwe verblijven het minimale. We hebben bij de gemeente aangegeven dat inpandige voorzieningen sterk de voorkeur genieten, echter gezien de bouwplannen nog niet geheel concreet zijn kan de gemeente dit niet garanderen, daarom hebben wij diverse opties gegeven:

Optie 1: spouwmuur geschikt maken door luchtspouw van 2 cm en toepassen van harde isolatie (geen steenwol). Bij uitvoering van optie 1 worden de gehele spouwmuren geschikt. In de huidige situatie zijn slechts enkele stukjes spouwmuur en enkele daklijsten geschikt, waardoor middels optie 1 aan de eis voor overcompensatie (4 nieuwe verblijven voor het verdwijnen van 1 verblijf) ruimschoots wordt voldaan.

Optie 2: 8 inwendige inmetSELkasten (al dan niet geschakeld in 4x2 of 2x4 groepen). Deze optie is beter dan optie 1 want het omvat evenveel compensatieverblijven, maar dan inpandig. Hierdoor is er een stabiel microklimaat, waardoor deze maatregel geschikter is. Deze maatregel volstaat dus ook.

De gemeente zal deze opties bij de ontwikkelaar als verplichting leggen, waarmee de uitvoering geborgd is. Er wordt gekozen voor een natuurinclusieve herontwikkeling (zie antwoorden op de volgende vragen).

Vragen met betrekking tot het wettelijk belang

5. Onderbouwing volksgezondheid, hoe draagt het project bij aan het verbeteren van het binnenmilieu dan wel hoe worden op andere wijze milieu voordelen behaald voor bijv. omwonenden?

We willen de aanvraag op dit punt wijzigen, en aanvragen voor het belang bescherming flora en fauna. Er zijn geen gezondheidsvoordelen voor omwonenden.

De ontwikkeling wordt natuurinclusief. Dat wil zeggen dat de gemeente bij de architect/ontwikkelaar van de nieuw te bouwen woningen de verplichting gaat neerleggen om voorzieningen voor gierzwaluw, huismus en vleermuis op te nemen in het ontwerp. Het gaat dan om de volgende aantallen verblijfplaatsen:

- Huismus: minimaal 10-20 nestplaatsen (in de vorm van neststenen, vogelvides of andere manieren);
- Gierzwaluw: minimaal 10 inmetSELstenen;
- Vleermuis: minimaal 10 verblijfplaatsen in spouwmuren of middels inmetSELstenen. Een geschikte spouwmuur van een kopse gevel die geheel beschikbaar is telt als 2 verblijfplaatsen.

Op deze wijze wordt er een duidelijke plus gecreëerd. Er worden meer vleermuisvoorzieningen aangebracht dan er in de huidige situatie zijn, en daarnaast worden mogelijkheden voor de huismus en gierzwaluw gecreëerd. Daarmee kan de ontwikkeling in aanmerking komen voor het belang bescherming flora en fauna.

6. Kunt u meer informatie aanleveren over de te bouwen woningen? Hoeveel woningen worden er gebouwd van welk type, zijn het bijv. sociale huurwoningen? Is er een beleidsdocument dat deze noodzaak beschrijft?

Zie bijlage 1 en 2 voor de ontwikkelvisie en het beeldkwaliteitsplan. In bijlage 1 is beschreven dat het vertrek van winkels uit het centrum naar winkellocatie Gouweplein heeft geleid tot de noodzaak van grootschalige herinrichting/ontwikkeling van het centrum waaronder de huidige planlocatie. De kansen/noodzaak (uitkomst marktanalyse, hoofdstuk 4 bijlage 1) voor het gehele gebied zijn wonen

(starters of juist ouderen) of maatschappelijke functies. De genoemde maatschappelijke functies (woonzorg hoge segment, begeleid wonen of een zorgwinkel) zijn niet goed in het huidige pand aan de Beukenhof 5 te realiseren. Omdat dit document een visie betreft is het aantal te bouwen woningen nog niet bekend. Op basis van de figuren op pag. 28, 30 en 31 van bijlage 2 gaat het naar verwachting om circa 10 woningen.

7. Hoe zijn de aangevoerde belangen dwingend? Wat is bijv. het gevolg als de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden?

In de gemeentelijke visie (zie bijlage 1) is omschreven waarom een nieuwe visie/herontwikkeling nodig werd geacht. In bijlage 2 (beeldkwaliteitsplan) is een actuele situatie daarvan gegeven. De visie op locatie 6 (dat is waar onderhavig plangebied is gelegen) is onlosmakelijk aan de gehele visie verbonden. Afwijken op dit ene moment betekent een verlies van de samenhang tussen de diverse deelgebieden. Om die reden is het belang dwingend. De plaatsing van het huidige pand op de locatie is bovendien onhandig. Er kunnen geen woningen omheen gebouwd worden omdat er dan geen of te weinig ruimte is voor tuinen. Dat zou dus leiden tot een zeer inefficiënt gebruik van de beperkt beschikbare ruimte.

Vragen met betrekking tot een andere bevredigende oplossing

8. Alternatieven beter afwegen. Is het bijv. niet mogelijk om het pand te behouden, renoveren, andere bestemming te geven?

De huidige huurder (het kinderdagverblijf) gaat met zekerheid naar twee nieuwe locaties verhuizen in Waddinxveen. Het pand komt daarmee leeg te staan. Het pand stamt uit 1974 en heeft geen enkele architectonische waarde. Het is bouwkundig niet meer in goede staat en heeft geen duurzame inrichting. Renovatie is economisch niet rendabel en door de bouwwijze is herbestemmen ook een lastige opgave. Gezien de huidige gemeentelijke visie op dit gebied is woningbouw daarom het beste alternatief. Er is veel vraag naar woningen en de huidige bestemming van het terrein (kinderdagverblijf) is dus al op meerdere locaties opnieuw gehuisvest. Er is geen reden om te verwachten dat er daarom vraag naar dit pand is om dit te huren.

De plaatsing van het huidige pand in stedenbouwkundig opzicht op de locatie is bovendien onhandig. Er kunnen geen woningen omheen gebouwd worden omdat er dan geen of te weinig ruimte is voor tuinen. Dat zou dus leiden tot een zeer inefficiënt gebruik van de beperkt beschikbare ruimte. Door sloop kan de overige ruimte rondom ook efficiënt worden gebruikt. De sloop is daarom het beste alternatief omdat daarmee meer woningen gecreëerd kunnen worden met minder negatieve impact op groengebieden elders in Waddinxveen, omdat er dan minder nieuwe woningen elders hoeven te worden gebouwd.

Tot slot

Wij verwachten u middels deze brief voldoende geïnformeerd te hebben. Indien u toch nog opmerkingen of vragen heeft, dan kunt u hiervoor contact opnemen ondergetekende (telefoon: 088-1153264 / e-mail: p.godschalk@at-kb.nl).

Met vriendelijke groet,
ATKB B.V.

Pim Godschalk
Teamleider natuurwetgeving